

ES-QTC

Nr. 2/59

detsember 2011

Rahulikke jõule ning Head Uut Aastat!

Oli tegus aasta!

Me ei ole ka lõppeval aastal käed rüpes istunud, vaid oma „imelikku hobi“ usinasti edasi arendanud ja mitmel rindel ennast positiivselt näidanud ning saavutusi korjanud.

Baltlastel ja skandinaavlastel on jätkuvalt ja üha enam põhjust meid võistlustel karta ning meie hästi toimivat ühingu, võistluste läbiviimist ja koostööd endale eeskujuks võtta.

Naabritel kütsime jalgealuse kuumaks, võttes mõlemad esikohad NRAU-Baltic võistlustel jaanuaris ning esmakordselt tõime Eestile seal riigina teise koha Läti järel! Mai-kuisest Baltic Contestist on samuti põhjust meile taas esikohti eeldada. Skandinaavlaste võistlusaasta tähtsündmusel SAC võistlustel sai väikese ninanipsuna seekord SSB osavõistluse esikoht Skandinaavia SOAB jaamade hulgas Eestisse toodud operaatorina OH8X superjaamast. Enne logidekontrolli on tiitlikaitsja ES2RR taas pretendeerimas EUHFC MIXED klassi võitja ehk Euroopa meistri tiitlile. Mitmed toredad ja tulemuslikud ES9C multi-op operatsioonid ja sellega kaasnevad ES2DW korraldatud kulinaarsed „orgiad“ jäävad samuti aastat meenutama. Kutsume jätkuvalt kõiki huvitatuid osalema ERAÜ võistlusüritustel ja kui pole soovi tin-

gimata sidet pidada, siis meeldvat amatöristlikku nädalavahetust veetma ja kaasa elama.

Ühingu ürtused läksid kenasti korda. Veebruarikuisest talvapäevast jäid meelde asjalikud ettekanded ja arutelud ning huvitav raadiojaama kaugjuhtimise tehnoloogia demo OH2BH ja OH8NC poolt. Kevadel saime toimima ERAÜ uue kodulehekülje, mis on märkimisväärne saavutus ja erilised tänud selle eest ES2MC-le ja ES5JR-ile. Ootame jätkuvalt ideid selle täiustamiseks!

Meie ES OPEN-i osas võib rõõmuga tõdeda, et muude rahvusvaheliste võistlustega võrreldes pretsedenditult kiire logidekontrolli ja aktiivse promo tõttu rekordilähedase välisosalejate arvu kõrval saime ka ES poolt välja 64 logi saatjat, mis jääb alla vaid 1998. aasta tipptulemusele. Kenasti läks ka LL välipäev juuni alguses, kus leidis arvukat osavõttu sisse toodud QRP arvestus. Augustikuisel ULL välipäeval jäi väljastpoolt aktiivsus küll kahjaks mõnevõrra madalaks, kuid samas võib ära märkida lätlaste tubli toetus.

Juulis kolisime kogu oma suure perega 267-kesi Pariisi ja ilmataadi poolt saadetud põrgukuumuses pidasime ära igati mõnusa kokkutuleku.

Kevadisel üldkoosolekul tekitasime pisut

TÄNA LEHES:

Eesti Vabariigi elektroonne sõda NSVL vastu

Raadioamatörismi „sünnivalud“ Eestis maailmapildi taustal

15 miljonit!

QRP – see on lihtne...

48 tundi...

“Youngsters On the Air 2011”

Elektriline viide elektromehaanilisele releele

Eesti raadioamatööri kalender 2012

Sädemed saarel - ES0S

ES ULL Välipäev 2011 kokkuvõte

Välipäevalood

Eesti lahtine ULL välipäev 2011 lõpptulemused

LL-Välipäev 2011 lõpptulemused

LL KV 2011. aasta kokkuvõte

Eesti LL KV reeglite muudatused

Mõtlemissainet dipoolidest

500kHz ja meie...

„Käsivõtme“ võistluste 2011. a kokkuvõte

CO Pariisi!

Küläs YL2GD juures

In Memoriam

segadust. Praegune juhatus ja esimees on juba niikaua omal kohal istunud, et keegi enam ei mäletanud, millal ta ametisse valiti... Tollaseid kivistkirjatehnikaid ei ole säilinud ja vaid koopajoonistelt suudeti lõpuks tuvastada, et peaks veel ühe aasta istuma. Seega tuleval kevadel on küll kindel plaan esimehel amet üle anda ja ühtlasi ka nende aastalõputervituste kirjutamise „kohustus“ pääseda. ☺ Kui siiski on keegi, kes neid loeb, siis soovin rahulikke ja mõnusaid jõule ning jõudu ja optimismi aktiivseks amatöristlikuks tegutsemiseks ka uuel aastal!

Tõnno Vähk,
ES5TV,

ERAÜ juhatuse esimees

ERAÜ

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE ÜHING
Estonian Radio Amateurs Union
Founded 1935

Kirjad: P/k 125, 10502 Tallinn
e-post: erau@erau.ee
web: <http://www.erau.ee>

ERAÜ JUHATUS:

Esimees ja LL-toimikonna esimees
TÕNNO VÄHK, ES5TV
gsm: 56 800447, e-post: es5tv@erau.ee

Aseesimees ja noortetoimikonna esimees
JÜRI RUUT, ES5JR
gsm: 55 16384, e-post: es5jr@erau.ee

ULL toimikonna esimees
MART TAGASAAR, ES2NJ
gsm: 51 07808, e-post: es2nj@erau.ee

PR-koordinaator
ARVO PIHL, ES2MC
gsm: 50 94900, e-post: es2mc@erau.ee

IT-koordinaator
KALLE LOTAMÕIS, ES2FN
gsm: 50 46597, e-post: es2fn@erau.ee

Varustus- ja logistikajuht
ARGO LAANEMAA, ES6QC
gsm: 50 53351, e-post: es6qc@erau.ee

Laekur
TÕNU ELHI, ES2DW
gsm: 51 33851, e-post: es2dw@erau.ee

KOMISJONID JA TOIMIKONNAD:

Järelevalvetoimikonna esimees
Valdek Kiiik, ES4NG
gsm: 5143089

Kesk-eksamikomisjoni esimees
ANDRES ILVES, ES1AN
gsm: 5047790, e-post: ai@citytv.ee

Raadio-orienteerumise (RO) toimikonna esimees
KALLE KUUSIK,
tel 50 50472 ja e-post: ardf@erau.ee

Ajalootoimikonna esimees
TOOMAS AARMA, ES2BL
gsm: 52 90705, e-post: es2bl@erau.ee

Juhatus tehniline sekretär-koordinaator
ARVO KALLASTE, ES1CW
GSM: 53 909190
Tel/fax: 6 570774
Kirjad: p/k 116, 10502 Tallinn
e-post: es1cw@erau.ee

Juhatus alaline toimiskohas ja OSL-talitus Tallinn, Liivalaia 2, I korrus, tuba B100A on liikmetele avatud kolmapäeviti kl 14.00 kuni 18.00. Teistel töö-päevadel posti kättesaamiseks või jätmiseks, on soovitatav eelnevalt läbirääkida ES1CW kõnetraadil.

MTÜ ERAÜ konto Swedpangas nr 1120066318, pangakood 767.

MTÜ Eesti Raadioamatöörade Ühingu
(reg. kood 800 64 729)
väljaanne

Toimetaja Arvo Pihl, ES2MC
Väljaandja Vahur Leemets, ES4BO
Kiripost:
Rakvere tee 7-14, 45201 Kadrina
E-post: esqtc@erau.ee
Tel 56 495 439

Küljendus Liina Kald

AJALUGU

Eesti Vabariigi elektroonne sõda NSVL vastu - augustisündmused 1991

Olles aastakümneid tegelenud raadiosidega, teeninud radistina Nõukogude armees ja olles ka sõjaajaloo huviline, oli mulle teada, et juba Kariibi-Kuuba kriisi ajal (oktoobris 1962.a.) tuli päevalvalgele tõde, et Nõukogude armee sidesüsteem, selle kontroll ja juhtimine on üsnagi algelisel tasemel. Seega tegeliku „elektronsõja“ olukorras, kus võetakse kasutusele tuumavabad relvaliigid, on Nõukogude armeed täiesti võimalik muuta tohutuks juhita-matuks ja võitlusvõimeetuks inimhulgaks. Sellise olukorra tekkimisel on kaalukas roll ka Stalinil, kes kuulutas küberneetika juu-tide võltsteaduseks ja tagas sellega NSVL elektroonikaseadmetele aastakümnete pikkuse mahajäämuse lääneriikidest.

Tuginesin Eesti Vabariigi Valitsuse Sidekeskust rajades paljus ülatoodule ja lootes samas, et vajadusel suudame mingigi aja vastu seista NSVL sõjaväele. Selles ettevõtmises aitas mind väga palju Olavi Tomson (ES6RGY). Just tema valmistas riigi kaitsmiseks kiirkorras ette palju mitmesugust tehnikat (raadiojaamad, signalisatsiooniseadmed, automaatselt signaale edastavad majakad jpm). Samuti tegi suure töö raadioside aparatuuri ettevalmistamisel Vello Luhaste (ES5RLV). Väga tõhusalt valmistus Eesti kaitsmiseks ka Arvo Kallaste (ES1CW), kelle isiklikud tutvused olid meile äärmiselt olulised. Tema töö tulemusena asusid Eesti raadio-sidealased välismaised tugipunktid Soomes, Rootsis, Leedus ja Lätis. Leedu omas näiteks otsekontakte Poola ja Ameerika Ühendriikide valitsusega. Vahepeal enne Toompea sidekeskuse käivitamist sõitsin Pihkvamaale ja kohalike raadiomeeste tutvusi kasutades ostsin sularaha, „Vana Tallinna“ likööri ja Eesti vorstide kaasabil Pihkva Dessantdiviisist täiesti uusi, veel pakendis olevat militaarsidetehnikat. Ent tagasiteel Nõukogude Liidu dessantvägede raadioseadmete laost tekkis tõsine viperus. Pihkvast väljasõidul nõudis patrullis olev autoinspektor veose saatedokumente. Nähes autos sidetehnikat kutsus kohale SORVVO mehe, kellele rääkisin seepeale juttu, et endise rahvamaleva asemele on meil nüüd loodud Eesti Kodukaitse ja neid „vananenud“ sideseadmeid on vaja pättide püüdmiseks. Mul olid sõidukis ka samal päeval Võrumaalt ostetud raa-

diojaamad ja nii nad ei jõudnudki auto tagaosas olnud aparatuurideni. Õnneks ei tundnud neist keegi eriti raadioasjandust ja nii sain lõpuks loa edasisõiduks. Peale mainitud vahejuhtumit ei julgenud ma enam Eestist väljapoole aparatuuri hankima sõita ja tollane siseminister Olav Laanjärv lubas mulle sõitudeks vormistada miilitsa töötõendi, kuid enne jõudis kätte 1991.a. augustikriis. Tagurlikud kommunistid püüdsid NSVL-s võimu haarata ja isoleerisid president M. Gorbatšovi. Sõjavägi suunati demokraatia vastu ja ka Tallinnasse liikus Pihkva Dessantdiviisi üks polk. Meie vabariiki sisenesid lisaks ka veel Balti Sõjaväeringkonna väed. Tallinna Lennuväljale maandus Moskvast eriuksus, mida juhtis seesama erioperatsioonide ohvitser, kes 1991.a. 13.jaanuaril Vilniuse Teletorni hõivamise läbi viis.

Eesti Toompea lossi ja Vilniuse Parlamendihoone sidekeskuste vahel toimus 1991.a. augustiputši päeval pidev raadiosidekanal, ning toimus ka vilgas teabevahetus. Vabariigisisese raadioside tagamiseks osalesid järgmised raadioamatöörid: Arvo Kallaste (ES1CW) Tallinn, Ilmar Reimann (ES4RC) L-Vi-rumaa, Arvo Pihl (ES5MC) Tartu, Valeri Kaljagin (ES5QA) Valgamaa, Kundar Aigro (ES6KW), Tiit Möller (ES6MT) ja Andres Reedo (ES6REH) Põlvamaa, Tõnu Taimsaar (ES6QB) Võrumaa, Andres Ehrlich (ES5TX) Jõgevamaa ja Ako Põhako (ES8AY) Pärnumaa. Lisaks täitsid Võrumaal eriülesandeid ka Andres Puusep (ES6PA) ja Kalju Sooäär (ES6TB). Loomulikult osales ööpäevaringses valves veel teisigi aktiivseid ja julgeid raadioamatööre. Selline meie raadioamatöörade tegevus oli siis vastuolus paljude NSVL-s kehtivate seadustega ja isegi kriminaal-korras karistatav. Liiatigi loeti tol ajal igat raadiojaama võrdseks lahingrelvaga ja selle erialaga tegelejaid potentsiaalseteks riigiründajateks, mis Eestis ja Leedus osutuski lõpuks tõeks.

Nõukogude armee sidealane rünnak Eestile algas õigupoolest juba 20. augustil. Tallinnas sõitis ringi spetsiaalne raadioseadmetega varustatud sõiduk ja katsetas sidesüsteeme ning harjutas raadiosegajate kasutamist. Nendepoolse

AJALUGU

tugevaima löögi alla sattus Eesti Kodukaitse raadiovõrk. Võimalik, et taheti kontrollida, kas Eesti omab mingeid elektroonilisi vahendeid enda kaitseks. Me lasime neil rahulikult tegutseda ja ainult fikseerisime kasutatud sagedused ja muu vajaliku informatsiooni.

21.augustil kell 05:55 ajal katkestas Nõukogude sõjaväesagedustel püsinud eetrivaikuse Pirita teletorni juurest tulev teade - "me oleme kohal". Tondil asuvas juhtimispunktis asus seejärel isiklikult sidet pidama Pihkva dessantdiviisi Tallinnas viibinud kõrgeim komandör, kes käskis "kohapealsest olukorrast" ette kanda. Valitsuse sidekeskuse juhina pidin koheselt otsustama edasise tegevuse, sest mul puudus aeg, et konsulteerida peaministri või riigiministriga „edasise tegevuse suhtes“. Nii andsin ES2XM-s asunud meestele käsu "alustada segamist", mille tulemusena katkes Pihkva dessantdiviisi väeüksuste omavaheline raadioside ca kolmeks-neljaks tunniks. Dessantdiviisi radistid kasutasid side loomiseks küll kõiki olemasolevaid kanaleid ja raadiosidevahendeid, kuid igal pool olime suutelised nende raadiosaatjate signaale summutama.

Pirita Teletorni ründamine oli Nõukogude armeel hoolikalt kavandatud. Kõik rünnakuüksused liikusid sünkroniseeritult ja varem kavandatud plaane järgides. Pihkva Dessantdiviisi staabi operatsiooni planeerijad ei osanud aga karta ootamatult tekkida võivat täielikku side katkemist oma allüksustega. Dessantdiviisi komandör ei olnud suuteline side puudumise tõttu saama olukorrast ülevaadet ja andma rünnakukäsku. Selles aktsioonis osales neil kolm erinevat üksust – erirühm torni vallutamiseks, soomukite grupp ja autodel dessantlased. Hiljem nende side salvestusi analüüsides, on täiesti aru saada, et suutsime segada ka nende teletorni juures asunud üksuste omavahelist sidet. Ülalkirjutatud situatsiooni loomine on sõjalises mõistes vastase ründamine elektrooniliste sõjapidamisvahenditega, mille tulemusel muutuvad väeüksused juhitamatuteks. See oli esimene kord kui Eesti kasutas elektroonilise sõja võtteid Nõukogude Armees vastu ja demonstreeris sellega oma tookordset tehnilist üleolekut neist. Seega asus Eesti pool täie õigusega sidesõjas kaitsma Eesti riiki, sest eelmisel õhtul kell 23.03 oli Eesti Vabariik kuulutanud ennast iseseisvaks. Riigioiguslikult olime selleks hetkeks täiesti uues olukorras. Loomulikult astus Eesti riigi kaitseks loodud sidesüsteem kogu oma "selle aja võimsusega" NSV Liidu armee vastu ja

Toompea sidetiim

raadiosegajate abil õnnestus nende raadioside täielikult blokeerida. Meie LL ja ULL energeetiline potentsiaal ületas tunduvalt diviisi oma ja kasutatud segajate võimsus oli nende saatjate võimsusest kuni 50 korda suurem, hi! Segamiseks kasutati ES2XM-s NSVL sõjaväe raadiojaama P-123M, millele Hellar Pagi (ES1II) ehitas kiirkorras 1 kW lõppvõimendi. Toompea lossis asunud Valitsuse Sidekeskus ei oleks tegelikult tohtinud enda asukohta segaja tööerakendamisega reeta, kuid kuna vastaspool siirdus lühilainelasse, siis tuli ka ES1WA-st 0,5 kW võimsust neile vastu saata. Sellest õnneks piisas täielikult, et ka diviisi lühilaineside vaikima sundida.

Tagantjärele võib öelda, et Eesti riigi augustiputši aegsel taasiseseisvumisel omas väga suurt tähtsust Balti vabariikide vaheline sidealane koostöö. Olid välja töötatud prioriteetsed tegevusvaldkonnad, mida üks või teine riik teostas ning ka näiteks paroolid ja leppetekstid sündmustest teavitamiseks. Sarnaseid kokkulepituid märksõnu kasutasid omavahelise amatöör-raadioside pidamisel ka Balti riikide peaministrid, kes olid täiesti veendunud, et tegeliku ründe puhul võetakse sõjaväe poolt esmalt üle riiklikud sidestruktuurid (Edgar Savisaar, 2004.a., Peaminister, lk. 653). Teletorni kaitsmisel toimunu oli tegelikult taasiseseisvumisprotsessis ainus Eesti-poolne Nõukogude armee vastane rünnak, kuid sellega kaitsi Eesti Vabariiki. Eesti kaitsjad (piirivalve) koos raadioamatööridega kasutasid putšipäevadel oskuslikult olemasolevaid vahendeid ja tagasid

sellega võidu oluliselt ülekaalukamast ja paremini relvastatud vastasest.

Kaitseväe juhataja kindral Ants Laanots on andnud meie augustikriisi aegsele tegevusele järgmise hinnangu: "Kogu putšiaegne sidetegevus näitas tegelikult, kui maha jäänud oli terve Nõukogude armee side ja kui primitiivne ning absoluutselt ilma sidealase väljaõppeta oli dessantpolk. Kasutada sõjaväesidet täpselt samuti nagu tsiviilsidet, jättes arvestamata elektronvõitlusvahendite olemasolu ja võimalused - see annab hinnangu kogu nende juhtimistasemele. Vahenditega, mis Eestis tollal kasutada oli, oleks võinud kustutada kogu nende raadioside. Ja Pihkva dessantdiviisi raadioside segamine oli tegelikult moment, kui Eesti avaldas ikka reaalselt vastupanu, halvates ründajate käsulini konkreetse operatiivse tegevusega."

Lõpetuseks. Allkirijutanul on aastate kauguselt vaadates hea meel, et ajalugu meile sellise harukordse võimaluse kätte mängis ning et just raadioamatöörid selle „gambiidi“ väljamängimisel nii otsustavat rolli etendasid. Mõõnan, et oli ka päevi, mil mul polnud kindlust, et kunagi taas oma peret näen, aga õnneks oli osapooltel siiski üksjagu tarkust, et hüllemad stsenaariumid ära hoida. Kommunikatsioon (ja ka side) on kriitilistel hetkedel väga määrava tähtsusega - suutsime oma meeskonnaga olla tookord selle „ahela“ üheks olulisemaks lülits.

Aadu Jõgiaas,
ES1PZ/ES6PZ

Raadioamatörisi „sünnivalud“ Eestis maailmapildi taustal

Allpooltoodu ei ole mingi tõsiuurimus, vaid mind huvitas asjaolu, miks raadioamatörisi tekkis Eestis paljude teiste maadega võrreldes märkimisväärselt viivitusega? Sellele vastuse saamiseks lappasin läbi nii enda riivililt kui ka Mati, ES1LH, omanduses olevat antikvaarset kirjandust, ES-QTC esimesed numbrid, Wikipediat ja muidugi ka nüüd kadunud Paul Sammeti, ex ES7D, mahuka käsikirjalise töö „Raadioamatörisi tekkimine Eestis ja selle areng 1924-1940“ (126 lk. masinakirja, Teo, ES1AO valduses). Sellest kõigest üritangi nüüd alljärgnevalt rääkida.

Peale seda, kui G.Marconi sai 1897.a patendi "Transmitting electrical signals using Ruhmcorff coil and Morse key" peale, millele järgnesid arvukad demonratsioonid ja kahe eduka firma („Wireless Telegraph and Signal Company" ja „Marine Communication Company") tekkimine, ergutas see täiesti uus ja uskumatu traadita telegraafi võimalus paljusid tehnikahuvilisi seda ise katsetama. Ega selleks ju palju vaja ei olnudki! Saatjaks püüas Ruhmcorffi induktorist, omatehtud Leydeni purgist, Morse võtmest ja jupist traadist ning vastuvõtjaks traadist, koheereri detektorina ja galvanomeetrist indikaatorina ning katsetused võisid alata. Peale kristalldetektorit avastamist 1901.a. J.C.Bose ja K.F.Brauni poolt algaski koheereri väljatõrjumine lihtsa kristalldetektorist, milline kujutas endast kinnitatud kristalli (tavaliselt galeniiti, Pbs), mille pinnalt tuli peene traadi otsaga otsida detekteerivat punkti.

Kuna tol ajal olid ainsad tegutsevad raadiojaamad vaid laevadel ja kaldajaamades, siis oligi ainsaks võimaluseks hobiga tegutsemiseks nende vaheline sidepidamine. Et kogu

see „värk" oli liiga uus, siis oli ka peaaegu kõikides riikides isiklike raadiojaamade omamine veel reguleerimata. (Üheks erandiks oli tsaari-Venemaa, kus seadusega nt keelati eraisikutel raadiojaamade omamist). Asjaolu, et polnud mingit „arvepidamist", ei võimalda nüüd tagantjärele kuigi täpselt hinnata selle aja „fännide" koguarvu. Ameeriklased arvavad, et 1905. aastaks oli amatööre juba mitu tuhat. Kuid ega amatörisi ei arenenud ainult USA-s. Siin on eredaks näiteks fakt, et kõige esimene raadioamatööride ühing moodustati 1910.a. hoopis Austraalias! Selle nimerks sai „The Wireless Institute of Australia", lühendatult WIA ning see nimi on neil muutumatult siiani. Huvitav on seegi fakt, et Austraalias hakati registreerima raadiojaamu juba 1905.aastal. Ka Inglismaal loodi raadioamatööride ühing juba 1913.a. nimega „London Wireless Club", milline 1922.a. muudeti RSGB-ks ja alles 1914.a. loodi USA-s A.R.R.L., mille loomise eestvedajaks ning esimeseks presidendiks oli Hiram Percy Maxim, kellest sai ka Pariisis 1925.a. 25 riigi raadioamatööride osavõtul loodud IARU esimene president. Meie lähinaabristes osalesid selle organisatsiooni loomisel Nõukogude Liit, Rootsi ja Soome. Soome enda raadioamatööride ühing loodi 1921.a. nimega N.V.L.Radioyhdistys, milline aga muudeti 1926.a. SRAL-ks.

Vahepeal oli aga juba tekkinud elektroonika:

1904.a. leiutas füüsik J.A.Flemming kahe elektroodiga vaakuumtoru, dioodi;

1906.a. lisas see Ameerika leidur kütteniidi ja anoodi vahele kolmanda elektroodi – võre. Tema ise nimetas seda audioniks, aga alates 1919.a. nimetatakse seda trioodiks. Selgus, et audioni saab kasutada elektriliste signaalide võimendajana;

1906.a. ühendas Ameerika leidur R.Fessenden kaldajaamas rootorsädesaatjaga süsimikrofoni ja mängis selle ees ise viiulit, mida kuulsid reidil olevate laevade radistid. Nii sündis AM;

1914.a. patenteeris Ameerika leiutaja E.H.Armstrong positiivse tagasiside, mille suurenedes audioni võimendus suureneb. See oli suureks sammuks vastuvõtjate arengus ja pani aluse lampaatja sünnile;

1919.a. leiutas füüsik W. H. Schottky tetroodi;

1926.a. leiutas hollandlane B.D.H.Tellegen pentoodi.

Üheks tähtsaks raadioamatörisi arengus on kindlasti esimene üle Atlandi QSO 1923.a. Ameerika amatööri IMO ja prantslase 8AB vahel 110m lainepikkusel.

Selline oli siis taust, mille najal saame võrrelda seda küllalt vaevalist teed amatörisi tekkimiseks Eestis. Arenenud riikides oli tänu tööstuse arengule ja sellega kaasnevale tehnikateabe vajadusele tekkinud ka suur huvi tehnikauudiste vastu, sealjuures loomulikult ka traadita telegraafi vastu. Nii sündis nendes riikides raadioamatörisi üldjuhul enne ringhäälingu tekkimist, kusjuures viimane paljuski tugines amatööride poolt saadud kogemustele. Eestis aga olid lood märgatavalt keerulisemad. Vaatamata asjaolule, et Eesti pinnal olid tegutsenud rannaraadiojaamad juba pikka aega (1908.a. vene sõjalaevastiku jaoks Tallinnas, 1911.a. tsiviilteenistuse otstarbeks Ruhnus ja 1913.a. Sael (viimane oli Eestis ainsaks töötavaks raadiojaamaks kuni 1923. a., kuni Haapsalusse ehitati Postvalitsuse tellimusel uus võimas raadiojaam), ei olnud teadmised raadiost kuigi levinud - seda enam teadmised raadioamatörisist! Kuna tsaari-Venemaal oli eraisikutel saatejaama omamine seadusega

keelatud, siis ka noores Eestis jätkus mingi inertsit tõttu taoline hoiak.

18.detsembril 1925.a. anti välja Eesti raadioseadus, mille alusel teedeministri määrusega lubatakse asjaarmastajate katse saatejaamu. Selle järgi oli nende "lubatud võime kuni 100 vatti ja laine pikkus kuni 150 meetrit". Kuid määruse lisa kohaselt tuli asjaarmastajal siis esitada tunnistus vähemalt 2. klassi raadiotelegrafisti kutseeksami sooritamise kohta. See tingimus sai peamiseks takistuseks legaalse amatöörraadiojaamade tekkimisele veel mitmeks aastaks. Alles 27.aprillil 1931 korraldas Postivalitsus raadiooperaatorite eksamid uue kava järgi ja nende sooritamisel saadi raadioamatööri tunnistus. Esimene ametlik töötamisluba Eestis anti Postivalitsuselt välja 7.08.1931.a. Voldemar Jaaksonile kutsungiga ESX1C. Temale järgnesid L.Vedru, ESX2C, O.Vichman, ESX3C, A.Tamvelius, ESX4C, R.Paide ESX5C ja V.Suigussaar ESX6C. Kuni selleni olid kõik need amatöörid, kes olid eetris alates V.Suigussaare esimesest QSO-st 1926.a. nn "unlissid". Kuid see ei tähenda sugugi seda, et amatörisi Eestis viidatud ajavahemikul ei olnud. Oli küll ja seda isetegevuslikus korras, kuid järgides süiski vastavust IARU poolt kehtestatud normidele. Ka kutsungid võeti omale vastavalt väljakujunenud tavale ning ka igati ajakohased QSL-kaardid olid käibel. Ajavahemikust 1926-1931 võib leida 16 erinevatele omanikele kuuluvat kutsungit! Nende hulgas olid ka hiljem väga tuntud R.Paide ES-3RP, A.Jätmar ES3RX, L.Vedru ES3FU ja ka noor K.Kallemaa, siis ES3YY. Siit on ka selgelt näha, et raadioga ja raadioamatörisimiga seonduv tungis eelkõige ikkagi nooremate ja erksamate teadvusesse.

Raadioalaseid teadmisi ammutati Eestis esialgu ilmselt

AJALUGU

välismaise kirjanduse kaudu. Nii näiteks ehitas Reaalgümnaasiumi õpilane C.M. Freiberg 1922.a. selliselt saadud teadmistega Eestis esimese detektorvastuvõtja ja pidi tõde ma seda, et peale kaldaraadiojaama ei olnudki midagi muud kuulda! Eks väliskirjanduse mõjul ehitasid ka need kolm Pärnu koolipoissi 1924.a. oma vastuvõtjad mujal juba tegutsevate raadioamatöörade töö jälgimiseks - millest alates me loomegi oma raadioamatöörismi ajalugu. Olukord muutus siiski üsna kiiresti seoses ringhäälingu levikuga. Esimene ringhäälingu saatejaam alustas Euroopas tööd alles 15. novembril 1922.a. Inglismaal. Sellele järgnes ringhäälingu saatejaamade arvu kiire kasv ja 1923.a. lõpuks olid need juba Euroopa kõigis suuremates riikides olemas, mis omakorda tõstis ka vastuvõtjate arvu. On teada, et esimesed 4 raadiovastuvõtjat toodi Eestisse 1923.a. ja siitpeale nende arv kasvas üha kiirenevas tempos.

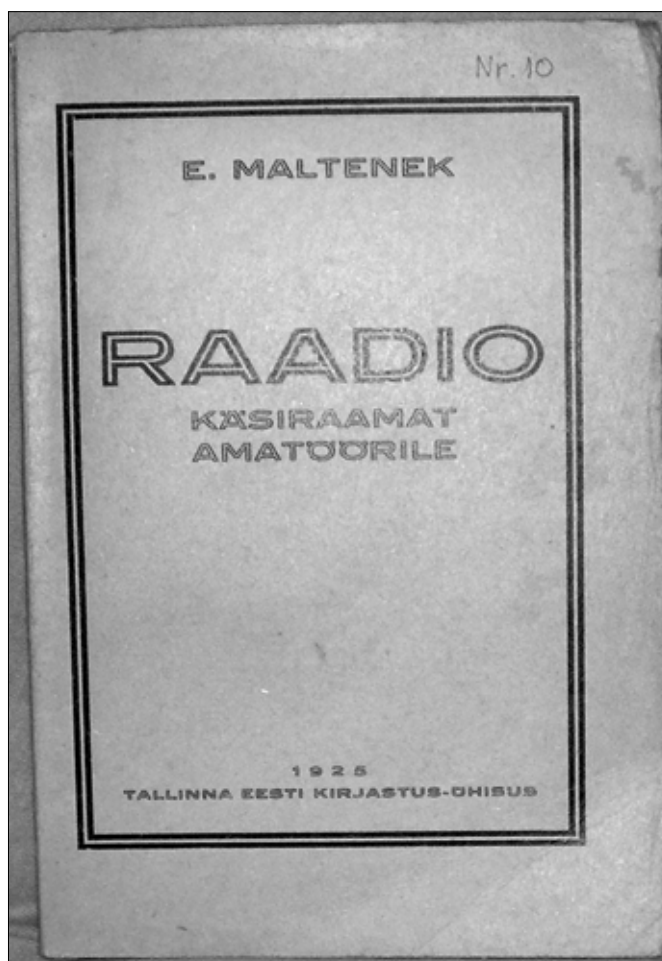
Kasvas ka surve eestikeelse vastava kirjanduse saamiseks. Nii ilmiski 1924.a. esimene selleteemaline raamat – N.Aleksejevi 64 leheküljeline „Radio asjaarmastaja” ja 1925.a. juba mahukam ning põhjalikum E.Malteneki „Radio käsiraamat amatöörile”. Tehti katseid ka raadioalaste ajakirjade väljaandmisel, kuid need lõppesid siiski majanduslikel põhjustel kiiresti. 1924.a. ilmus raadioajakirja „Eesti radio” ainus number. 1925.a. hakkas C.M.Freiberg toimetama raadionurka ajakirjas „Agu”, kuid peagi lõpetas seegi ajakiri pankrotiga. Olukorra päästis vajadus avaldada nii kohaliku ringhäälingu saatekava kui ka välismaiste ringhäälingu saatjate laine pikkusi ning nende saateprogramme. 1926.a. hakkaski kord nädalas ilmuma ajakiri „Radio” ja 1927.a. lisandus ajalehe formaadis „Raadioleht”.

Mõlemates väljaannetes oli nii detektorvastuvõtjate kui ka lampraadiote ehituskirjeldusi kui ka artikleid raadiotehnikast üldse. Oluliseks tuleks pidada

aga ajakirjas „Raadio” 1927.a. 20. numbris avaldatud Eesti esimest lühilaine amatööridele mõeldud vastuvõtja põhjalikku ehituskirjelduse ilmumist. See oli kahe trioodiga 0-V-1 tüüpi raadio. Artikkel oli tõlgitud ajakirjast „Modern Wireless” ning ajakirja sama aasta nr. 41-s on esmakordselt toodud ka lühilaine amatöörsaatja ehituskirjeldus. Seegi oli tõlge, ajakirjast „Radio News”. „Raadiolehes” aga hakkas 1927.a. 45. numbrist alates kord kuus ilmuma V.Suigussaare koostatud „Lühilainete nurk”. Esimeses „nurgas” oli tema enda väga põhjalikult kirjutatud artikkel „Kuidas töötavad lühilainete amatöörid väljamaal”. 24. veebruaril 1929.a. ilmus samas „nurgas” L.Vedru artikkel „Mida tõi „Washingtoni konverents amatööridele”. Siin esitati need amatööre otseselt puudutavad punktid, mida konventsionil allakirjutatud konventsioon määras: nt amatöörbändide täpsed sagedused ja riikidele eraldatud prefiksids (Eestile ESA-ESZ). Kuid jällegi tuleb tähelepanu pöörata asjaolule, et need raadioamatöörismi puudutavad artiklid ilmusid ajal, mil legaalseid raadiojaamu ei oleks tohtinud olla, aga siiski realselt neid oli nagu ka raadioamatöörism oli juba Eestis olemas.

Eks ülaltoodust võib teha järgneva kokkuvõtte. Raadioamatöörism tekkis varem eelkõige tehniliselt enamarenenud riikides, kus oli selleks rohkem materiaalselt baasi, oli kasvav vajadus kiireks teabevahetuseks ja kus puudusid seda takistavad bürokraatlikud barjäärid. Amatöörismi tekke algaastail kuulus Eesti tsaari-Venemaa koosseisu, millist iseloomustas äärmiselt tsentraliseeritud ja dekreetidega määratud kord ning kartus igasuguste muutuste ees. Edasi järgnes sõda, mis Euroopas sai läbi varem kui siinmail (Vabadussõda). Iseseisvunud Eesti aga vajab aega riigi ülesehitamiseks ning demokraatia kinnistumiseks. Siit ka teatud „pidur” tehnilise intelligentsi ja raadioamatöörismi kui selle ühe peegelduse tekkimisele.

E.Lohk,
ESTIAR

VÕISTLUSED

15 miljonit!

Pärast 2009. aasta nappi EU esikohavõitu ja 2010. aasta teist kohta võtsin tänava oktoobri lõpus taas ette tee Montenegro Herceg Novi linna külje alla Obosniku mäele, et üritada heldete leviprognoside valguses kasvõi iseenda uut rekordit püstitada või ka hea õne korral EU esikoha pärast heidelda CQWW SSB võistlusel SOAB HP võistlusklassis.

Levitingimused ja ka tulemus ületas tunduvalt ootusi. Eelmisel aastal püstitas Jeff, N5TJ, operaatorina CR2X jaamast uue ülivõimsa EU rekordi 15,2 miljoni punktiga ning võitis sellega esikoha maailmas. Seda, et EU-st oleks võidetud maailma esikoht, pole juhtunud juba mitmeid aastakümneid! Nimetatud rekord tundus tollal niisugune, mida mitte keegi kunagi ei löö ja tunne oli selline, et ideaalse levi korral saab 40-st ehk 12-13 miljonit punkti teha, aga mitte rohkem. Nüüd, kaugeltki mitte täiesti ideaalsete tingimustega on mu esialgne tulemus peaaegu 15 miljonit:

Summary:

Band	QSOs	Zones	Countries
160:	233	13	61
80:	663	23	85
40:	1350	32	111
20:	1738	40	126
15:	1964	40	139
10:	2393	39	134
Total:	8341	187	656

Total Score = 14,978,424

Siinjuures olid madalad bändid, eriti 160 ja 80 meetrit DX-ide osas väga kehvad konditsioonis. Nüüd tundub, et täiesti ideaalsete tingimustega ei ole ka 10 000 sidet ja 20 miljonit punkti võimatu. :)

Esialgsete kuulduste kohaselt on Toni, OH2UA, CR2X jaamast minust taas ühe sammu võrra ees ca 15,6 miljoni punktise tulemusega. Kui see nii on, siis on taaskord olemas õhkõrn šanss teda logide kontrollimise tagajärjel edestada, nagu juhtus ka aastat tagasi. Kuna meie

Kaasaegne SO3R set-up 403A contest-jaamas.

võistlus oli sedavõrd tihe, siis ei olnud ka nüüd võimalik endale lubada rohkem kui ühte korda jaama tagant lahkuda 4-5 minutiks. Õnneks aitas hea sidetempo hoida kontsentratsiooni ja erilisi probleeme ärkvel püsimisega ei tekkinud. Paar Red Bulli tegid ka oma „tavapärast“ tööd.

10 ja 15 meetrit olid küll kenasti lahti ja eriti 15-l oli kuulda ka oma signaali tagasitulekut ümber maakera ehk poolesekundilise viibega, kuid samas jäi avanemine Põhja-Ameerika suunal võrdlemisi lühikeseks. Vaid 3-4 tundi 10 meetril ja ka 15 meetrit sulgus ca 17-18z. Õnneks jäi 20 meetrit teisel õhtul lahti ja võimaldas punktisummat veel viimastel tundidel jõudsalt kasvatada. 40 ja 80 meetrit olid ida suunas pettumust valmistavad, 40-l pole isegi mitte VK-d ega ZL-i töötatud...

Peamiste positiivsete emotsioonide tekitajad olid:

1. Hea sidetempo ja maksimumne 60 minuti sidearv 342.

2. Mitmed märkimisväärsed kordajate ülevõidud

nagu ZD8O-ga järjest 6 bändil peetud sidet 4 tundi enne testi lõppu. Lisaks tegid suurt rõõmu kolmel või enamal bändil ülevõidumise abiga järjest töötatud: JT1RF, KH7X, TU2T, C5A, C91KHN, TO5A, HK3OZ, KP4KE, P40P, 6V7Q, RA0FU, A73A, P40W, RI1ANC, Z21BB, 3B8FP, 8Q7DV, 7P8CC, GZ5Y, VU-2PAI.

3. Uued Sennheiser HMD26 peatelefonid, mis on mõnevõrra mugavamad kõrvadele kui Heil'i omad (kuigi mitte siiski ideaalsed), kuid fantastilise mikrofoni, mis müra shäkist absoluutselt üles ei korja, nagu Heil seda teeb.

4. 40 tsooni 20-l ja 15-l, kuid paraku puudus 32. tsoon 10-l.

Kahju on sellest, et tegelikult oleks piisanud vaid ehk 2-3 tunnist kõrgete bändide pikemast lahtiolekust esimesel päeval, et teha uus EU rekord ja võita ka esikoht. Või siis alternatiivina - parematest levitingimustest madalatel bändidel. Samuti juhtus nii, et hoolimata pikast testimisest tekkis täpselt 5 minutit enne

võistluse algust peatelefonidesse mingi särin, mida ei saanud muidu välja, kui kolmas raadio süsteemist eemaldada. Seega olid mu võimalused mõnevõrra piiratumad paindlikuks ülevõidumiseks ja S&P tööks, mida kolmas raadio oleks võimaldanud.

Tegin statistikat teise raadio kasutamise osas ja see näitab järgmist:

357 teise raadio sidet (kas ülevõidumise või tavaline S&P, mitte CQ)

138 ülevõidumist (neist 124 uued kordajad)

219 tavalist teise raadio S&P sidet (neist 98 uued kordajad).

Aastad on näidanud, et suur osa neist kordajatest, mida ülevõidumise või S&P abiga saab, ei kutsu sind ise ja seega on efektiivne teise raadio töö ülioluline hea kordajate saavutamiseks. See on ka ainuke võimalus, kuidas mul Ida-Euroopast on võimalik CR2X-ile (ookean!) vastu saada.

All on ära toodud ka sidetempo tundide kaupa ning sidete jagunemine kontinentide vahel.

VÕISTLUSED

403A
By band - SSB
QSOs (with dupes) - By time

Hr	160	80	40	20	15	10	Total
00	1	2	188				191
01	1	3	188				192
02	15	5	153				173
03	1	9	181				191
04		17	86				103
05		15	59	1	46	5	126
06		1	1	5	142	17	166
07				1	7	172	180
08			1	9	9	135	154
09				224	16	1	241
10				1	198	4	203
11				2	13	208	223
12				3	11	230	244
13				1	4	315	320
14				1	8	251	260
15				2	219	52	273
16				1	288	2	291
17			2	41	113	9	165
18			2	226	4		232
19			2	168	4		174
20	2	4	112	37			155
21	120	109	16				245
22	13	166	2				181
23	55	59	45				159
00	7		99				106
01	9	6	90				105
02	4	13	82				99
03	1	123	20				144
04	2	95	9				106
05		30	3	33	54		120

06					2	136	1	139
07						10	125	135
08						7	3	129
09						75	57	1
10						5	141	7
11						1	51	64
12						1	2	142
13						3	3	129
14						1		171
15	1					3	1	142
16							133	79
17				1	46	5	199	1
18			1	3	65	87		156
19				2	143	5		150
20	1	1	1	1	149			1
21			1	1	142			144
22			1		187			188
23			2		197			199

233 | 663 | 1350 | 1738 | 1964 | 2393 | 8341

403A - Continents
By band - All modes
QSOs (with dupes)

Band	EU	NA	SA	AF	AS	OC
160	90.1%	0.4%	0.4%	3.9%	5.2%	
80	82.8%	11.3%	0.6%	2.3%	2.9%	0.2%
40	45.9%	42.8%	1.3%	1.1%	8.6%	0.2%
20	36.5%	53.0%	2.9%	1.7%	5.1%	0.8%
15	38.0%	41.3%	3.4%	1.5%	14.5%	1.3%
10	30.1%	40.2%	7.3%	3.2%	17.4%	1.8%

73 & kuulmiseni uutes võistlustes!

Tõnno, ES5TV

TEHNIKANURK

QRP – see on lihtne...

Küll mitte antud võistlusklassis töötamine ise (hi!), kuid oma pilli ette valmistamine juhendikohasele võimsuspiirangule 5W (CW) või 10W (SSB), näiteks. Ja mitte ainult - ka juhtudel, kui on vaja väikest võimsust VHF/UHF/SHF transverteritele sabapillist.

Üldjuhul suurem osa kasutusel olevatest transiiveritest omavad „PWR drive“ nuppu, mille abil saab saatjapoolse väljundvõimsust reguleerida. Ent seal on üks „aga“. Nimelt üldjuhul selline nupu keeramine toodab tulemust rigi saatja poole ALC ahela kaudu. Häda on aga selles, et see ahel omab viivist, mis tähendab, et enne kui nupu poolt määratud võimsuse tase paigale jääb, jookseb esimesel saatehetkel ikkagi kogu täisvõimsus väljundisse koos sellega kaasneva kõrge RF-pingepiigiga. Paljudel juhtudel toob see kaasa „kaputt-olukorra“ järgneva seadme sisendis, eriti kui seal esinevad „ergad“ elemendid.

Pakutav skeem on sellest puudusest vaba – ALC ahelasse antakse sund-eelpinge ja selle läve muutmine automaatselt ei õnnestu, sõltumata sellest, mida saatja enda reguleerimisskeem ka üritab.

Allpool toodud skeemi olen kasutanud erinevate (YAESU) transiiveritega, kui olen madistanud CQWW DX Contestides ja värk toimib. Võimsuse lugemiseks võib kasutada ka rigi enda väljundi võimsusmõõtjat, kui seda eelnevalt kontrollida reaalse võimsusmõõtjaga tehiskoormusel. Seda on vaja tingimata teha, kuna need rigide „isiklikud“ panevad üldjuhul „villast“ QRP

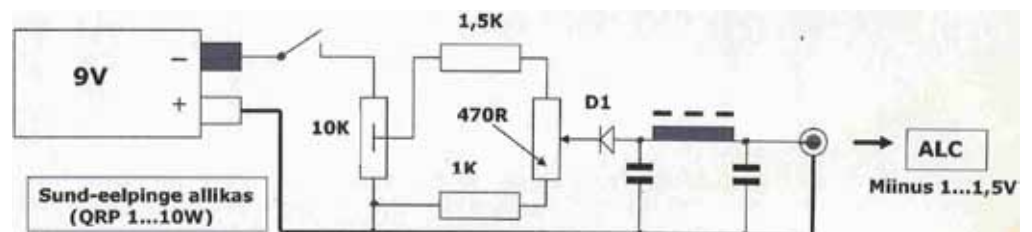
võimsustel. Skeem on lihtne, ei midagi keerulist. Suurim probleem on vajalike pulkade kokkuotsimine ja sobiva mini-korpuse leidmine. Ühest 9V värskest patareist jätkub pikalt – tarbimine tööolukorras ei ületa 1mA. Ka võiks kasutada kas ühte või kahte 1,5V pulka ja skeemi lihtsustada, kuid sellise patarei kinnitamiseks peab lisaliigutusi tegema, „Krona“ puhul on see lihtsam – kasutatav oma müügikestas, kesta ots ära lõigata ja mõne vana, s.t. juba kasutusel olnud patarei otsast klemmplaat tagurpidi otsa ja tehtud!

Transiiveri ALC konektori (üldjuhul RCA) suunas minevad

juhtmed (üldjuhe ja miinuspinge ots) oleks soovitatav peale diodi kokku keerutada ja mõnest käepärasest ferrütrõngast läbi nõeluda, sellisel juhul pole viidatud Pii-filtri kombinatsiooni (minul on seal 0.1mH drossel ja 2x4,7nF kondekad) vaja tekitada (nagu minul skeemis on näidatud). See oleks isegi parem lahendus, sest isoleerib kõrgsageduslikult transiiverist kogu karbi. Ei ole paha, kui ka RCA pistiku vahetus läheduses oleks juhe rõngast läbi.

Selline ühe õhtu projekt, koristage laiskus laua pealt! :)...

de Arvo, ES1CW

VÕISTLUSED

48 tundi...

Oktoobrikuu viimase nädalavahetuse 48 tundi olid täis erinevaid emotsioone. Ma usun, et meil kõigil on olnud veidi aktiivsemaid, samas ka passiivsemaid perioode. Hea meel on tunnustada, et võistlemine ja võidujanu on minus uuesti välja löönud. Nooremas eas sai palju kohalikes võistlustes vanade tegijatega mõõtu võetud, kuid mingil hetkel kadus huvi. Eks muidugi oma osa mängis kool Tallinnas, tüdruksõber ja üldiselt teised huvid. "Tuhin" tuli taas peale eelmisel aastal, kui kodus sai valmis ehitatud automaatne SO2R (kahe raadioga) võistlusjaam. „Taskuraadiod“ vahetasin veidi tõsisemate pillide vastu ning ülemised 3 bandi said igaüks eraldi 4 elementi jagid. Asi muutus kohe põnevamaks!

2010. aasta suvisel kokkutulekul pakkus Tõnno võimalust teha CQWW võistlust tema juurest, kuna ta ise läheb Ranko (4O3A) juurde. Pisemagi kõhkluseta olin nõus ning esimesed sammud said astunud. Valmis tuli teha korralik võistlusplaan. Nädalake kulus varasemate logide läbitöötamiseks - lisaks Tõnno 2008 rekordtulemusele lahkasin ümberkaudsete jaamade logisid: mis kell, mis sagedus ja kellega sidet tehti. Eraldi tõin rasvase punasega välja haruldasemad tsoonid ja maad. Tööd oli küllaga! Kuna varasem kogemust praktiliselt puudus, pakkus isegi nalja, et vastu õhtut võiks 80 meetri peal ZL ja VK läbi tulla. Üllatus oli suur, kui pärast paari CQ-d Okeania pile-up tekkis. Lisaks kõigele eelnevale tegin logid 15 minutilisteks tsükkliteks, märkides juurde kui palju sidet ja kus suunas selle aja jooksul tehti. Kõik oli planeeritud ja paika pandud, kuid võistluse teisel päeval tekkinud palavik tuli plaaniväliselt. Saavutatud 4,4 mln punkti jäid kripeldama.

Tänavu aastasel kokkutulekul lendasin noortekeeli Tõnnole „peale“ ja avaldasin soovi sel aastal uuesti võistelda. Ma usun, et teisedki mõlgutasid mõtteid superjaamast võistluse tegemiseks, kuid mul õnnestus neid ennetada. Tõnno oli lahkelt nõus oma tehnika ka sel aastal minu käsutusse andma. Kuna mullu oli suur eeltöö tehtud, jäi tänavu varasemale lisada vaid eelmise aasta kogemusi.

Oma eluaja jooksul olen ma näinud vaid ühte 10 meetri avanemist, kuid tollal olin ma 9 aastane ja suurepärasest levist ei olnud sooja ega külma. Küll aga praegu umbes kuu aega enne võistlust, ma nõ elasin 10 meetril. Lisaks tegin luuret ka 20 ja 15 meetril. Selle lühikese aja jooksul saadud levi ülevaade oli kuldaväär! Kõrgemate bandide levitingimused olid enamvähem selged, jäi üle vaid loota, et madalamad alt ei veaks. Ei vedanud! Plaanisin esialgu minna juba neljapäeval Tõnno juurde, kuid töökohustused võimal-

dasid sõita alles reede pärastlõunal. Võistluspaigas ootasid mind ES5JR, ES5KPI ja ON4GPS. Jaam oli juba varem stardivalmis ning mul ei olnudki tarvis muud, kui käivitada logiprogramm, lugeda sisse CQ TEST, 59 15 ning lisada arvuti ja paar monitori info jaoks.

Üritasin enne võistlust vähemalt 8 tundi magada, kuid ootusärevus ei lasknud. Reaalset uneaega jäi umbes 4 tundi. Ärkasin tunnike enne võistlust, et teha endale hunnik võileibu, panna termosesse teed ja lahti lõigata ema tehtud kohupiimakook. Ligikaudu 40 minutit enne võistluse algust hakkasin endale 40 meetril vaba kohta otsima, kuid suureks üllatuseks oli kogu band 59+40 jaamu täis. Lõpuks "trügisin" ukrainlase ja sakslase vahele ja hakkasin sagedust "soojendama". Startisin lärmaka 40 meetri peal ~120QSO/tunnis, kiiruse kasvades oli kolmas tund juba 190QSO/tunnis. Viienda tunni lõpus leidis mind Tõnno ja kiire jutu käigus sain teada, et ta on ainult 150QSO kaugusel. See pisike teadmine oli kui motivatsioonisüst. Hakkasin rohkem tööd tegema ka teise raadioga, kuid päeva lõpuks jäi see uuesti unarusse.

Kell kaheksa hommikul kuulsin teise raadioga 10 meetril japse. Pessimistid olid ennustanud, et kõrged bandid võivad nädalavahetusel sulguda ning suures kartuses kolisin imekiirelt 10 meetrile. Ülemineku tõttu langes paariks tunniks tempo. Nii juhtub, kui plaanist kinni ei pea! Pärast kolme tundi otsustasin liikuda 15 meetrile. Sealne tempo rahuldas mind praktiliselt õhtuni. Ühel hetkel avastasin, et ma ei ole veel mitte ühtegi sidet teinud 20-l ning kordajad on puudu. Proovisin päästa mis päästa annab, kuid esimeseks päevaks oli juba hilja. Olin pahur, graafikust maas ja näljane. Keegi nagu oleks mind kuulda võtnud ja 15 minutit hiljem koputas mu õlale ON4GPS. Ta tuli uurima kuidas läheb ja ulatas mulle šokolaadi. Need pisikesed ampsud olid imehead. Heitsin pilgu graafikule ning nägin, et aeg on minna taaskord 80 meetril Okeaniat püüdma. Kõik sujus hetkeni, mil küsisin endalt, miks ma seda teen? Uni hiilis ligi, hääli oli ära, tee termosese otsa saanud ja kõht jätkuvalt tühi.

Agas see ei ole veel kõik... Äkitselt ei õnnestunud enam saata, jaam lihtsalt ei toimunud. Isegi teine raadio mitte! PIT tuluke põles silme-ees ja ainus mees kes meenus, oli Murphy! Hakkasin siis juhtmeid katsuma, restartisin MK2R-i ja arvuti. Kohe kaks korda! Kuna uni tegi liiga ja ajulihas tukkus, siis lahenduse leidmiseks kulus kokku ~45 minutit. Lahendus tegelikkuses oli imelihtne. Tarvitsenuks võtta kõrvallaualt uus pedaal ja võistlemist jätkata, mitte raisata aega riistvara kirumisele.

Kui kõik uuesti toimima hakkas, olid

madalad bandid mu kõrvadele liiga lärmakad ja otsustasin teha uinaku. Pisikesest uinakust sai aga 3 tundi ja uuesti silmi avades mõistsin, et liiga palju aega on raisku läinud. Tegin kiiresti uued võileivad ja uue termosetäie teed. Madistamine võis taas alata! Varajasel hommikutunnil 20-le minek õigustas end täielikult. Pühapäeval oli uskumatu levi. Kiiresti said põhilised kordajad korjatud ning kuna Põhja-Ameerika ärkamiseni oli aega, jätkasin 15 meetril. Vahepeal unarusse jäänud teine raadio meenus taas ning üle said veetud nii mõnedki olulised kordajad. Teise päeva plaan 20 meetril päästa, mis päästa annab kokkuvõttes siiski erilist tulemust ei andnud - 33 tsooni ja 87 maad on häbiväärselt vähe! Kuna aga 15 meetril oli koht soe ja pile-up kestis tunde, võtsin sealt maksimumi.

Pisike suts taruvaiguga kurgurohtu ja sosinast sai uuesti hääli. Enesetunne oli üllatavalt hea ja 5 tundi enne võistluse lõppu oli tempo jätkuvalt üle 120QSO/tunnis. Umbes sel hetkel sai ületatud ka Tõnno käes olev Eesti rekord. Jällegi motivatsioon laes, enesepiinad end õigustanud - nii pingutasin edasi.

Kohe pärast võistluse lõppu, "hõikas" mind 40 meetri peal Pieter, ON4GPS, kes oli minu jaoks märkamatu tagasi koju jõudnud. Edastasin oma esimesed emotsioonid ja pisikese jutuajamise järel uurisin, mis 40 meetril veel toimub. Märkimisväärne on see, et 10 minutit pärast võistluse lõppu mõned USA jaamad ikka veel CQ TEST kutsuvad. Võtsin klappid lõpuks peast, kuid hääled mu peas rääkisid edasi! Niimoodi mõjuvad siis 48 tundi... Helistasin Tõnnole ja rääkisin oma saavutusest. Üllatus oli suur kui kuulsin, et Montenegrost tehti ~15mln punkti. Mina olin rahul, Tõnno oli rahul. Ütleks, et õnnestunud nädalavahetus! J

Järgmisel hommikul tagantjärele tark olles ohkasin, sest 8 mln punkti oli käega katsuda. Reaalselt tehtav oleks isegi üle 10 miljoni - siitsamast, pisikesest Eestist!

Uute tulemusteni!
Kristjan, ES7GM

P.S. Võistluse lõpuks nägi arvuti ekraanipilt välja selline:

Summary						
BAND	QSO	CQ	DXC	DUP	POINTS	AVG
160	283	10	50	0	311	1.10
80	547	22	77	3	710	1.30
40	1333	31	103	24	2164	1.62
20	795	33	87	8	1430	1.80
15	1691	34	109	33	3856	2.28
10	1186	35	104	17	2790	2.35
TOTAL	5835	165	530	85	11261	1.93
FINAL SCORE: 7 826 395						

REISIKIRI

“Youngsters On the Air 2011”

27. juulist 3. augustini Rumeenias Campinas toimunud projektist võttis osa üheksa Euroopa riiki, nende seas ka Eesti. Eesti meeskonda kuulus ka alloleva loo autor - Kaido Piiri.

„Youngsters On The Air“ on projekt, mille käigus saavad kokku noored raadioamatöörid erinevatest Euroopa riikidest, et omandada uusi teadmisi raadioamatöörismi valdkonnas, lihvida praktilisi oskusi ja jagada oma kogemusi raadioalal. Seekord olid esindatud Belgia, Bulgaaria, Eesti, Läti, Leedu, Holland, Poola, Sloveenia ja muudugi Rumeenia.

Päevad algasid ühise homimikusöögiga, millele järgnesid loengud. Loengute pauside ajal mängisime sportlikke ja huvitavaid seltskonnamänge ning ka „usalduse kasvatamise“ mängu. Peale kahte loengut järgnes lõuna, siis oli veidi vaba aega ja seejärel algasid juba uued loengud. Öhtusöögi järel toimus „Open Cafe“ ehk avatud kohvik, kus kõik soovijad said oma ideid ning tulevikuplaane jagada ja kuulata. Esimesel öhtul, kui kõikide riikide meeskonnad olid kohale jõudnud, toimus „Welcome party“ ehk tervituspidu, kus iga riigi võistkond tutvustas oma maad kaasavõetud rahvuslike toitute ja jookidega. Raske oli valida, et millist eesti rahvustoitu tutvustada, sest hapnevaid toiduaineid ei saanud pika

Eesti-Läti ühistiim Rumeenias

reisi töttu ju kaasa võtta, seega otsustasime pakkuda Eesti kama, peenleiba ja Kalevi kommivabriku komme. Samuti pidi iga delegatsioon tegema ettekande raadioamatöörismist ning selle ajaloost oma riigis. Külastasime ka Campina kuulsu kunstniku Nicolae Grigorescu muuseumi, Iulia Hasdeau lossi, Sinaia linna ja ronisime linna lähedasele mäele 1500 m kõrgusel, kust avanes ilus vaade Rumeenia maastikule. Külastasime ka Rumeenia esimese kuninga Carol I lossi. Samuti käisime Bukaresti kohalikes raadioklubides ja eakate raadioama-

töörde pool, kes on sel ala juba kaua tegutsenud. Kohtusime ka kohalike noorte raadioamatööridega. Nemad tutvustasid oma klubi ja selle ajalugu. Kõigil oli võimalus teha sidet nii oma kutsungi alt kui ka spetsiaalse kutsungiga YO0YOA, mis oligi eraldatud antud ürituse jaoks. Toimus ka debatt teemal „Olla ülemus või alluda ülemusele“. Demonstreeriti kuidas välipäeva läbi viia ning kuidas pidada sidet hädaolukordade ja katastroofide korral. Vabal ajal saime linna peal iseseisvalt ringi vaadata ja uurida kohalikku elu. Ilusate ja korras-

tatud peatänavate kõrval nägime ka seda, kuidas elavad inimesed „kõrvaltänavatel“. Ööbisime ühe täрни hotellis, mis oli omapärane oma vanamoodsa sisustuse ja olemuse poolest. Kogu üritusele pani punkti ühine pidulik tordisöömine.

Selle lühikese ajaga leidsin endale palju sõpru, loodame suhelda ka edaspidi. Muudugi ootavad kõik juba järgmist korda, et tulla kokku ning saada uusi teadmisi, olla mõnuses seltskonnas ja leida uusi hobikaaslasi.

Kaido Piiri,
ES5KPI

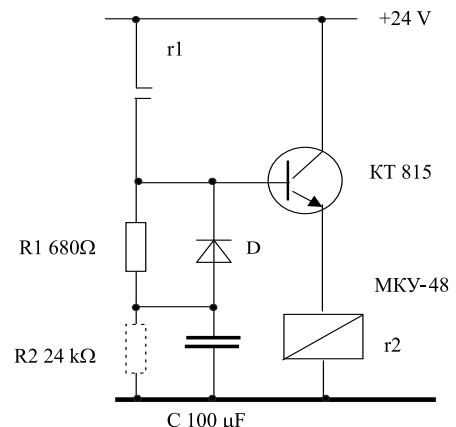
TEHNIKANURK

Elektriline viide elektromehhaanilisele releele

Minu (välipäeva) raadiojaama komplektis kasutatakse toite ümberlülitamisel elektromehhaanilist releed. Selgus, et (standardne) DC/AC muundi ei talu võtmetöö rütmis korduvaid sisselülitamisi. Seega tuli rakendada viidet, suuremat kui transiiveri VOX süsteem seda võimaldas. Lahendasin probleemi joonise kohaselt: sisselülitamine toimub hetkeliselt, väljalülitamine C,R2 ajakonstandiga määratult. R1 on

sisselülitamishetkel voolutõuget piirav takisti. Kui R2 puudub (s.o R2=∞), on viide ~6 s. Väärtuse R2=24 kW juures saavutasin vajaliku viite 3 s. Muudugi võiks seda teha ka väiksema C valikuga (kui kondensatoreid varus on). Sümboliga “r” on tähistatud releed, kusjuures r1 on transiiverist toidetava herkon kontakt. D on suvaline diod.

Teo,
ES1AO

KALENDER

Eesti radioamatööri kalender 2012

JAANUAR 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
03.01.	ES ULL KV 144	18:00-21:59	CW,SSB,FM
08.01.	NRAU Baltic Contest/ES LL KV 1. etapp	06:30-08:29	CW
08.01.	NRAU Baltic Contest/ES LL KV 1. etapp	09:00-10:59	SSB
10.01.	ES ULL KV 432	18:00-21:59	CW,SSB,FM
12.01.	ES ULL KV 50	18:00-21:59	CW,SSB,FM
17.01.	ES ULL KV 1296	18:00-21:59	CW,SSB,FM
19.01.	NAC 70MHz	18:00-21:59	CW,SSB,FM
24.01.	NAC Micro	18:00-21:59	CW,SSB,FM
27.-29.01.	CQ WW 160 Meter Contest	22:00-21:59	CW

VEEBRUAR 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
04.02.	ES LL KV 2. etapp	08:00-08:59	CW,SSB
07.02.	ES ULL KV 144	18:00-21:59	CW,SSB,FM
09.02.	ES ULL KV 50	18:00-21:59	CW,SSB,FM
11.02.	ERAÜ Talvepäev	algus 10:00 EA	Tallinn
11.-12.02.	CQ WW RTTY WPX Contest	00:00-23:59	RTTY
14.02.	ES ULL KV 432	18:00-21:59	CW,SSB,FM
16.02.	NAC 70MHz	18:00-21:59	CW,SSB,FM
18.-19.02.	ARRL DX Contest	00:00-23:59	CW
21.02.	ES ULL KV 1296	18:00-21:59	CW,SSB,FM
24.-26.02.	CQ WW 160 Meter Contest	22:00-21:59	SSB
28.02.	NAC Micro	18:00-21:59	CW,SSB,FM

MÄRTS 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
03.03.	ES LL KV 3. etapp	08:00-08:59	CW,SSB
03.-04.03.	ARRL DX Contest	00:00-23:59	SSB
06.03.	ES ULL KV 144	18:00-21:59	CW,SSB,FM
08.03.	ES ULL KV 50	18:00-21:59	CW,SSB,FM
10.03.	ES käsivõtmevõistlus 1. etapp	08:00-08:59	CW
13.03.	ES ULL KV 432	18:00-21:59	CW,SSB,FM
15.03.	NAC 70MHz	18:00-21:59	CW,SSB,FM
17.03.	ES Digi Sprint (DS)	08:00-08:59	PSK, RTTY
17.-18.03.	Russian DX Contest	12:00-11:59	CW,SSB
20.03.	ES ULL KV 1296	18:00-21:59	CW,SSB,FM
24.-25.03.	CQ WW WPX Contest	00:00-23:59	SSB
27.03.	NAC Micro	18:00-21:59	CW,SSB,FM

APRILL 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
03.04.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
07.04.	ERAÜ üldkoosolek	algus 11:00 EA	Türi (?)
10.04.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
12.04.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
14.04.	ES LL KV 4. etapp	07:00-07:59	CW,SSB
17.04.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
19.04.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
21.04.	ES Open HF Championship	05:00-08:59	CW,SSB
24.04.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM

MAI 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
01.05.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
05.05.	ES LL KV 5. etapp	07:00-07:59	CW,SSB
08.05.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
10.05.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
15.05.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
17.05.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
19.-20.05.	Baltic Contest/ES LL KV 6. etapp	21:00-01:59	CW,SSB
22.05.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM
26.-27.05.	CQ WW WPX Contest	00:00-23:59	CW

KALENDER

JUUNI 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
02.06.	ES LL välipäev	13.00-14.29	CW,SSB
05.06.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
09.06.	ES käsivõtmevõistlus 2. etapp	07:00-07:59	CW
12.06.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
14.06.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
16.-17.06.	IARU REG1 50MHz Contest	14:00-13:59	CW,SSB, FM
19.06.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
21.09.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
26.06.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM
29.06.-01.07.	ERAÜ 49. suvine kokkutulek		Jõgevamaa

JUULI 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
03.07.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
10.07.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
12.07.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
14.-15.07.	IARU HF Championship	12:00-11:59	CW,SSB
17.07.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
19.07.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
24.07.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM
28.-29.07.	IOTA Contest	12:00-11:59	CW,SSB

AUGUST 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
3.-5.08. **	ES ULL Välipäev	erinevad tuurid	CW,SSB,FM
04.08.	European HF Championship	12:00-23:59	CW,SSB
07.08.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
09.08.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
14.08.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
16.08.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
11.-12.08.	WAE DX Contest	00:00-23:59	CW
18.08.	LY VUSHF Contest	17:00-22:59	CW,SSB,FM
21.08.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
28.08.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM

SEPTEMBER 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
01-02.09.	IARU REG1 VHF Contest	14:00-13:59	CW,SSB,FM
01.09.	ES LL KV 7. etapp	07:00-07:59	CW,SSB
04.09.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
08.09.	ES käsivõtmevõistlus 3. etapp	07:00-07:59	CW
08.-09.09.	WAE DX Contest	00:00-23:59	SSB
11.09.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
13.09.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
15.09.	ES Digi Sprint (DS)	07:00-07:59	PSK, RTTY
15.-16.09.	SAC - Scandinavian Activity Contest	12:00-11:59	CW
18.09.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
20.09.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
25.09.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM
29.-30.09.	CQ WW RTTY DX Contest	00:00-23:59	RTTY

OKTOOBER 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööriik/koht
02.10.	ES ULL KV 144	17:00-20:59	CW,SSB,FM
06.10.	ES LL KV 8. etapp	07:00-07:59	CW,SSB
06.-07.10.	IARU REG1 UHF/Microwave contest	14:00-13:59	CW,SSB,FM
09.10.	ES ULL KV 432	17:00-20:59	CW,SSB,FM
11.10.	ES ULL KV 50	17:00-20:59	CW,SSB,FM
13.-14.10.	SAC - Scandinavian Activity Contest	12:00-11:59	SSB
16.10.	ES ULL KV 1296	17:00-20:59	CW,SSB,FM
18.10.	NAC 70MHz	17:00-20:59	CW,SSB,FM
20.-21.10.	Worked all Germany Contest	15:00-14:59	CW,SSB
20.-21.10.	Scouts Jamboree On The Air (JOTA) activity		erikutsungid Eestis
23.10.	NAC Micro	17:00-20:59	CW,SSB,FM
27.-28.10.	CQ WW DX Contest	00:00-23:59	SSB

NOVEMBER 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.11.	ES LL KV 9. etapp	08:00-08.59	CW,SSB
06.11.	ES ULL KV 144	18:00-21:59	CW,SSB,FM
08.11.	ES ULL KV 50	18:00-21:59	CW,SSB,FM
10.-11.11.	WAE DX Contest RTTY	00:00-23.59	RTTY
13.11.	ES ULL KV 432	18:00-21:59	CW,SSB,FM
15.11.	NAC 70MHz	18:00-21:59	CW,SSB,FM
17.11.	YL VHF Contest	18:00-21:59	CW,SSB,FM
20.11.	ES ULL KV 1296	18:00-21:59	CW,SSB,FM
24.-25.11.	CQ WW DX Contest	00:00-23:59	CW
27.11.	NAC Micro	18:00-21:59	CW,SSB,FM

DETSEMBER 2012

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
01.12.	ES LL KV 10. etapp	08:00-08.59	CW,SSB
04.12.	ES ULL KV 144	18:00-21:59	CW,SSB,FM
08.12.	ES käsivõtmevõistlus 4. etapp	08:00-08:59	CW
08.-09.12.	ARRL 10 Meter Contest	00:00-23:59	CW,SSB
11.12.	ES ULL KV 432	18:00-21:59	CW,SSB,FM
13.12.	ES ULL KV 50	18:00-21:59	CW,SSB,FM
18.12.	ES ULL KV 1296	18:00-21:59	CW,SSB,FM
20.12.	NAC 70MHz	18:00-21:59	CW,SSB,FM
25.12.	NAC Micro	18:00-21:59	CW,SSB,FM

* Aeg võistluste korral näitab millal saab logisse märkida esimese ja millal viimase lubatud side!

** ES ULL Välipäeva toimumise aeg (st mitmes augusti nädalavahetus) on kalendris esialgne ning ULL toimkonna ettepanek, lõplik otsustamine toimub ühingu Talvepäeval veebruaris!

ULL VÄLIPÄEV**Sädemed saarel - ESOS**

Et välipäeval meie ULL-lained kaugemale kanduksid, oleme Veeteede Ameti Saaremaa osakonna lahel loal saanud mitmel aastal paremini tundma õppida 250 trepiastmega Sörve majakat. Sellel aastal oli meid arvu- liselt palju ning enamus ajast kulus siiski puhkamisele. Sai käidud kalal - ilma saagita, vihmahood olid ägedad, äike tiirutas ümber sääre ja vägagi segav faktor oli tuul.

„Tahtsime *parimat, aga välja* kukkus nagu alati“. Esialgne plaan oli asustada ruudud KO17, KO07 ja KO08 vähemalt 144 ja 432MHz. KO08 - Henrik jõudis Vilsandi Rahvusparki oma ultralühilaine välipäeva debüüti tegema just täpselt 144 MHz tuuriks. Koos tüdrukusõbraga said nad 5el yagi paigutada linnuvaatlustorni.

KO07 ruudu hõivas 432 ja 144MHz tuuriks Thomas. Tänu minu hajameelsusele oli FT-1001 aga 432MHz väljundvõimsus jäänud 0-asendisse. Meie kuulsime Thomast kõvasti ja kui ta tunni möödudes kurtis, et väljundit on vähe või see sootuks puudub, siis ei taibanud ma kohe ka viga. Lõpuks siiski asi laabus ja veidi sidet ikka sai.

KO17 - ruudus olime koos Antsuga. Plaan oli kätt proovida MOMB-ina. Kõik sujus kenasti. Üks mees väljas, teine sees. Murphy hoidis distantsti kuni 144MHz tuurini, kui esimese sidega hakkas meie lõppaste klubi nime õigustama ja sädeles veidi... Kogu 2m tuuri tegime ~35W-ga. Levi oli nadi, aga

ESOS tiim Sääre majaka trepil – vasakult: ES1LKM, ES2TI, ES1LBO ja ES2DF.

koostöö mõnus. :)

Kokku saime kõigi lainealade peale vist 2 soomlast - väga kahju! Aga suur aitäh lõunanaabritele Lätis, kes tempot veidigi üleval hoidsid. Meie mõnusast seltskonnast puudusid kahjuks minu XYL koos Sven Junioriga, kes kodust meile kaasa elasid (kallil).

Meie vahva seltskond:

ES1LKM-Henrik ja Teisi, ES1LBO-Thomas ja Kristel, Elar (D-klassi eksam tehtud) ja Anni, ES2DF-Ants, ES2TI-Sven.

Kõik said ka korraliku trepijooksu praktika, aitäh!

Eraldi täname:

VTA Saaremaa osakonda;

Kulinaariahõrgutiste ja külma lonksu eest hoolitses tavapäraselt Sörve Sääre Paargu resto. Suur aitäh ja kohtumiseni!

Rõõm oli näha ka nii palju TOP klubisid konkurentsi pakkumas!

Sädelemiseni!

Sven, ES2TI
SPARK RC.

ES ULL Välipäev 2011 - kokkuvõte

ULL toimkond tänab kõiki 2011.a. Välipäevast osavõtjaid ja õnnitleb võitjaid! Lõppeva aasta ULL Välipäev jäi meelde kesise levi ning välisosavõtjate nigela osavõtu poolest. Ainukese erandina peab kütma lõunanaabreid (ei saa me läbi Lätita...), kelle rohket osavõttu on meeldiv tõdeda, ja seda juba teist aastat järjest. Ent näiteks leedukate nii vähest osavõttu kohe ei meenugi... SM ja OH jaamade väga lahja esindatus on osaliselt küll seotud kehvatõitu leviga (kui levi on väga hea, siis on ka „ultra“ mehed kuulamas ning saab ka sidet), aga ju ei paku meie võistlus neile seda huvi, mida me ise loodame. Ilmselt oli üheks põhjuseks veel ka see, et Perseiidide maksimum langes ajaliselt välipäevaga liiga hästi kokku. ES jaamadest töötas välitingimustest (info põhineb vastaval märkusel logides) 10 individuaalkutsungiga jaama (ES5GP, ES6TAP, ES1LKM/0, ES5POJA, ES1AO/3, ES5RY, ES0IA, ES1OV/3, ES1LBQ/0). Parima väljast töötanud jaama au kulub ES1AO/3-le, kelle punktisumma oli suurim.

Selle aasta logid sai jällegi peaaegu 100%-lt arvuti abil läbi kontrollitud. Paber-logisid oli seekord vaid 3tk. Kahjuks ei olnud kõik elektroonsed logid mitte edi-vormingus nagu juhendis kirjas. Aga tänu ES5JR-le said need ikka kontrolliks „sisse võetud“. Jälle oli hulgaliselt aruandeid, kus puudus info kasutatud aparatuuri ning antennide kohta, mis võiks olla ULL võistluslogi loomulik osa, samuti kui pikima side info logis. Üldiselt oli seekord ULL Välipäeva sidede kinnitusprotsent üsna madal: põhjuseks ikka tuntud vead – peamiselt raportid ning lokaatorid.

ULL Välipäeva reeglite muutmisest on pikalt heietatud, eesmärk aga selge - aktiivsuse tõstmine. Katse meelitada leedukaid meiega „ühte punkti“ ebaõnnestus. Juhatuse otsusega sai ULL välipäev ju nihutatud nädala võrra hilisemaks, et siis leedukad nihutaks oma võistluse nädala võrra varasemaks ja nii oleks meil olnud jõudu ja atraktiivsust rohkem, ent leedukad sellega siiani nõus pole. Oleme siiski kokku leppinud, et pärast LY VUSHF võistlustulemuste analüüsi võtame uuesti nendega ühendust ning eks siis paistab, kas koostöökoostamisest on veel võimalik rääkida või siis meie jätkame oma „liini“ nii, nagu meile paistab parim lahendus.

ULL toimkonna poolt on eesmärk hiljemalt ERAÜ talvapäeval „Jüüa teema lukku“.

ULL toimkonna nimel,

Mart, ES2NJ

ES3X positsioon Pöösaspea neemel.

Läti tiim YL1ZM kõrgendikul.

ES5TF-i tõeliselt suvine 144MHz setup.

Välipäevalood

Lugu hakkas kevadsuvel ostateud (pildi)raamatust „Pintsliga tõmmatud Eesti”, millest leidsin (1940-ndate) maali Puise rannast. Kängesti meenutas, et Kootsaares laugel mererannal oli 2010.a hea levi. Kaardilt nägin, et Puise nina on pikk ja peenike ning merd ümberringi jagub. Sõitsin sinna vaatama, XYL kaasa. Viimane hääletas otsustavalt Puise poolt – sooviga siia maalima tulla. Seega maha ruut KO08! Ka see luges, et kodust Nina tallu oli ~130 km puhtalt mööda asfalti! Broneerisin 12. ja 13. augustiks võõrastetoa (hotellis = linnuvaatlustornis) ja saime 80€ eest kaks ööd linade vahel magada. Köök ja saun ka saadaval (sauna mina ei pruukinud). Avarast taluaiast väljas

jätkus karjamaa, kus ka autoga sõita kannatas. Seadsin ennast sisse ~250 m kaugusel majadest ja vähestest puudest. Meri ümberringi lahti 300° ulatuses.

Minu lõplik tulemus pole selle loo kirjutamise ajal veel teada. Igatahes SOSB klassis tulnuks ma (432MHz-l esinedes ja isegi tagavaraga!) esimeseks, kaasa arvatud LY2R. Minu nõrk koht on 144 MHz, see paistab ka ULL KV tabelitest välja.

Et 2011. aastal levi ei hellitanud, selgub ka SOSB deklareeritud tulemitest. Tänavune esikoht LY2R 32188 (möödunud aastal ES2MC 54082 punkti), s.o ainult ~60% eelmise aasta omast!

Teo, ES1AO

Vaade edelasse: ESOF on 110 km kaugusel ja linnukesed autot täis sittumas...

Vaade põhja poole: ES2JJ/3 on 10 km ja ES3X 50 km kaugusel

XYL Asta hotelli sokliil maalimas

Vaade kirdesse: „Hotell” 0.25 km ja ES2U 130 km kaugusel

XYL tulemuseks on maal: Puise nina ja laiud väinameres

ULL VÄLIPÄEV

Eesti lahtine ULL välipäev 2011

lõpptulemused

ES OPEN VUSHF FIELD DAY CONTEST 2011 - Class A (SOSB)												
##	CALL	WWL	Band (Mhz)	Claimed score			Confirmed score			Station setup		
				Score	QSO-s	WWL-s	Score	QSO-s	WWL_s	RIG	PWR	ANT
1	ES8TJM	KO18UM	144	31448	143	17	28269	132	16	IC-706MKII	100W	9el DK7ZB
2	LY2R	KO15VS	432	32188	39	11	27620	35	10	FT-857D	200W	n.a.
3	ES5GP	KO37FS	144	23479	119	15	22072	105	15	IC-746PRO	100W	15el Yagi
4	ES7GM	KO28TI	144	21925	116	15	19892	98	15	IC-970A	20W	14el DK7ZB
5	YL2PJ	KO36SI	432	24242	24	9	19798	17	8	IC-820H	100W	2x12el DK7ZB
6	ES3CC	KO18VR	144	19159	87	13	19675	71	10	IC-7400	100W	9el Yagi
7	SM0DFP	JP90JC	1296	30771	14	10	19512	9	7	IC-1275	n.a.	n.a.
8	YL2OK	KO37AS	432	26208	37	11	18898	29	8	FT-736R	100W	4x19el Yagi
9	YL3HA	KO26DW	144	18560	75	10	18291	74	10	FT-847	300W	4x9el DK7ZB
10	SM1CJV	JO97EF	432	18822	13	9	16882	12	8	n.a.	n.a.	n.a.
11	ES0TJC	KO18GG	144	18479	75	10	16851	69	10	IC-706MKIIG	100W	16el Yagi
12	LY3UE	KO24OP	432	22830	22	8	16158	15	6	TS-2000	180W	4x13el Yagi
13	ES5RGJ*	KO38ER	144	13965	73	10	12379	63	10	FT-857	50W	7el Yagi
14	ES5TF*	KO38FG	144	13514	90	8	12314	81	7	FT-897D	50W	9el DK7ZB
15	YL3AGV	KO37MJ	144	12971	66	8	12209	58	8	IC-746	100W	10el Yagi
16	ES1LCF/3	KO29IE	144	12692	59	10	11792	55	9	IC-706MKIIG	50W	10el Yagi
17	YL2QW	KO17OD	144	11479	45	9	10691	40	9	FT-847	50W	9el Yagi
18	R1ARM	KO49VX	144	9459	20	8	9459	20	8	TR-9130	25W	13el DJ9BV
19	ES1MM/2	KO29DI	144	11794	40	11	9186	32	9	IC-910H	100W	9el Yagi
20	ES6FC*	KO37LR	144	10038	60	7	9099	53	7	FT-857D	50W	5el Yagi
21	ES5GI	KO38GQ	144	8299	55	9	7979	47	9	TS-2000	100W	3x5/8WL Vertical
22	ES6TAP*	KO37LR	144	9426	58	6	7897	46	6	n.a.	n.a.	n.a.
23	SP2WPY	JO94FL	432	10554	7	5	7484	4	5	TS-2000X	50W	23el Yagi
24	ES3HZ*	KO28RU	144	7464	25	9	7093	20	9	IC-7000	50W	7el DL6WU
25	ES4OJ	KO39IK	144	8260	20	8	6463	12	8	FT-857	30W	7el Yagi
26	YL2NS	KO26CW	144	6343	14	8	6213	13	8	TS-2000	100W	2x7el Yagi
27	RA1AFJ/1	KO48JN	144	9374	21	9	6185	15	6	TS-2000X	100W	2x9el Yagi
28	OH6NG	KP03TC	144	5709	7	5	5787	7	5	IC-7400	200W	13el Yagi
29	ES6FX	KO37OW	432	10664	23	4	5504	14	3	IC-910H	75W	10el crossed Yagi
30	ES5LF*	KO38IJ	144	5273	30	6	5273	30	6	FT-8900R	50W	11el DL6WU
31	ES8JX	KO28LM	144	5349	30	5	5073	28	5	IC-2200H	65W	12el DL6WU
32	YL3GEA	KO37QM	144	5646	25	8	5064	21	6	n.a.	n.a.	n.a.
33	ES2JL	KO29LL	1296	5295	8	2	4917	5	2	FT-847+xv	10W	33el Cigar
34	ES6TX	KO37KW	144	5028	24	5	4897	23	5	IC-7400	50W	7el DK7ZB
35	OH6GUA	KP03TC	144	3790	4	4	3790	4	4	IC-7400	100W	13el Yagi
36	OH6UW	KP22WH	144	3659	4	4	3659	4	4	IC-7400	100W	4x10el Yagi
37	ES1LKM/0	KO08XI	144	3886	7	6	3080	5	5	n.a.	n.a.	n.a.
38	ES5RAIT*	KO38LQ	144	1545	11	2	1545	11	2	n.a.	n.a.	n.a.
39	ES2BH	KO29DJ	144	2083	13	3	1306	9	2	FT-100D	50W	5/8WL Vertical
40	ES4EQ*	KO39CE	144	1124	3	2	1124	3	3	FT-847	50W	12el Yagi
41	ES5NHC*	KO38MQ	144	930	11	1	822	8	1	CT-790	5W	5/8WL Vertical
42	ES5POJA*	KO38FS	144	821	7	1	821	7	1	IC-746PRO	10W	15el Yagi
43	ES5PIIR*	KO38MR	144	789	6	1	789	6	1	n.a.	n.a.	4el Yagi

* only FM

Check logs:

144MHz - ES1LS ES1MSD/6 ES6FX LY3UE RA1TBH SM0RPT YL2PJ YL3DR
 432MHz - ES1LS ES3HZ ES5GP ES5LF ES5RGJ ES5TF ES7GN ES8BHR ES8TJM
 ES0TJC OZ6OL
 1296MHz - ES5FR LY2R SP2WPY YL2CP

ULL VÄLIPÄEV

ES OPEN VUSHF FIELD DAY CONTEST 2011 - Class B (SOMB)

##	CALL	WWL	Band (Mhz)	Claimed score			Confirmed score			Station setup		
				Score	QSO-s	WWL-s	Score	QSO-s	WWL_s	RIG	PWR	ANT
1	ES5PC	KO38HJ	144	32826	147	19	31213	137	19	IC-7400	1kW	4x5WL M2
			432	43862	85	14	41454	79	14	IC-7400+xv	1kW	4x9WL M2
			1296	29046	26	8	26394	23	8	IC-7400+xv	250W	4.5m Dish
			TOTAL:	105734			99061					
2	YL2GD	KO37ML	144	28278	118	14	26942	110	14	TS-790E	150W	2x12el DK7ZB
			432	34638	57	12	33640	52	12	TS-790E	150W	3x23el DK7ZB
			1296	29232	24	10	28965	24	10	TS-790E	50W	1.7m Dish
			TOTAL:	92148			89814					
3	SM3BEI	JP81NG	144	20825	35	12	17740	30	10	IC-7800+xv	500W	17el F9FT
			432	33368	24	10	29488	22	9	IC-7800+xv	400W	4x21el F9FT
			1296	41295	19	10	36342	16	10	IC-7800+xv	125W	4x55el F9FT
			TOTAL:	95488			83570					
4	ES1AO/3	KO18RS	144	24250	101	15	19861	84	13	IC-910H	100W	9el Yagi
			432	37724	73	12	30840	56	12	IC-910H	75W	19el Yagi
			1296	32796	30	10	27819	25	9	IC-910H	70W	44el Yagi
			TOTAL:	94770			78520					
5	YL2AJ	KO16OX	144	25137	83	14	22370	76	14	Homebrew	200W	4x11el Yagi
			432	32210	47	12	23994	38	9	Homebrew	200W	4x12el Yagi
			1296	24138	22	8	20022	18	7	Homebrew	20W	1.4m Dish
			TOTAL:	81485			66386					
6	ES5RY	KO38JL	144	24155	120	14	21715	101	14	IC-706MKIIG	200W	2x12el Yagi
			432	18696	48	8	15368	38	7	IC-706MKIIG	100W	2x28el Yagi
			1296	14106	16	5	13698	14	5	IC-706MKIIG+xv	10W	1.2m Dish
			TOTAL:	56957			50781					
7	ES0IA	KO18JT	144	20232	78	13	18343	70	12	IC-910H	160W	15el QueDee
			432	10202	17	6	10202	17	6	IC-910H	160W	23el FX7073
			1296	12912	14	5	10056	12	4	IC-910H	10W	44el SHF2344
			TOTAL:	43346			38601					
8	ES1ATE	KO29JK	144	20114	100	11	17430	82	11	IC-706	100W	9el Yagi
			432	17692	48	7	15644	42	7	IC-706	70W	14el Yagi
			TOTAL:	37806			33083					
9	ES7RU*	KO28SI	144	21071	116	14	17810	104	12	FT-897D	50W	2x9el Yagi
			432	15668	41	6	14268	39	6	FT-897D	20W	19el Yagi
			TOTAL:	36739			32078					
10	ES5EP	KO38NA	144	14905	74	10	13771	69	10	IC-7400	70W	7el Yagi
			432	11516	27	5	9298	22	5	IC-7400	20W	16el Yagi
			TOTAL:	26421			23069					
11	ES1OV/3*	KO18TP	144	12620	61	10	11191	58	9	IC-706MKII	50W	7el Yagi
			432	6836	18	4	6836	18	4	IC-706MKII	25W	21el Yagi
			TOTAL:	19456			18027					
12	ES4IN	KO29XG	144	10593	44	9	9920	36	9	TS-2000	100W	10el Yagi
			432	8740	16	5	6476	11	4	TS-2000	50W	17el Yagi
			TOTAL:	19333			16396					

ULL VÄLIPÄEV

13	ES1LBQ/0*	KO07XW	144	9344	30	8	7317	20	8	FT-847	50W	9el Yagi
			432	6916	8	5	6342	6	5	FT-847	25W	15el Yagi
			TOTAL: 16260				13659					
14	YL2FZ	KO37QI	432	9142	12	4	6844	10	3	TS-790	50W	16el DK7ZB
			1296	6360	6	2	4752	4	2	TS-790+xv	20W	55el F9FT
			TOTAL: 15502				11596					
15	ES8EF	KO28FJ	144	7373	32	7	5532	24	6	FT-817ND	5W	10el Yagi
			432	10268	16	7	5964	9	4	FT-817ND	5W	19el Yagi
			TOTAL: 17641				11496					
16	ES3BQ	KO28JX	144	9442	44	9	7636	38	7	IC-706MKIIG	50	8el Yagi
			432	5386	8	4	2832	5	2	IC-706MKIIG	35	21el Yagi
			TOTAL: 14828				10469					
17	ES1CW	KO29HK	144	7394	35	7	6751	29	7	FT-847	50W	5/8WL Vertical
			1296	3912	6	2	2037	4	1	FT-920+xv	20W	33el DL6WU
			TOTAL: 11306				8788					
18	UA2FL	KO04FQ	144	3711	5	4	3711	5	4	TS-790	40W	10el Yagi
			432	2714	2	2	2714	2	2	TS-790	40W	18el Yagi
			TOTAL: 6425				6425					

* FM only

ES OPEN VUSHF FIELD DAY CONTEST 2011 - Class C (MOMB)

#	CALL	WWL	Band (MHz)	Claimed score			Confirmed score			Station setup		
				Score	QSO-s	WWL-s	Score	QSO-s	WWL_s	RIG	PWR	ANT
1	ES0F	KO18CC	144	30803	100	19	27866	87	19	FT-847	400W	15el DJ9BV
			432	53878	81	16	52922	79	16	FT-847	300W	4x19el Yagi
			1296	34266	28	11	28773	25	9	FT-847	200W	1.8m Dish
			TOTAL: 118947				109561					
2	ES2U	KO29NK	144	35448	147	18	33173	140	17	K3+xv	400W	3x7el Yagi
			432	48674	91	16	46668	90	15	K3+xv	300W	2x23el Yagi
			1296	33486	32	10	28965	29	8	K3+xv	80W	2m Dish
			TOTAL: 117608				108806					
3	ES0S	KO17AV	144	26211	89	15	25507	84	15	IC-7000	35W	8el Yagi
			432	45206	61	17	42564	58	16	IC-7000	100W	23el Yagi
			1296	35322	28	11	32403	25	11	FT-817+xv	15W	44el Yagi
			TOTAL: 106739				100474					
4	ES3X	KO19SF	144	32516	128	18	31189	124	17	FT-847	250W	16el F9FT
			432	42266	72	14	40822	68	14	FT-847	250W	27el Yagi
			1296	29229	29	9	27081	26	9	IC-706MkIIG+xv	45W	55el F9FT
			TOTAL: 104011				99092					
5	YL2AO	KO16DK	144	20011	58	10	19300	55	10	IC-7600+xv	TE1452G	13el Yagi
			432	35794	48	12	32290	44	12	IC-7600+xv	TE4452G	2x28el M2 Yagi
			1296	21000	16	7	20553	15	7	IC-7600+xv	25W	67el Yagi
			TOTAL: 76805				72143					

ULL VÄLIPÄEV

6	ES6P	KO37LS	144	29191	138	15	27673	129	14	TS-2000X	100W	9el Yagi
			432	27026	57	10	25084	51	10	TS-2000X	50W	22el Yagi
			1296	14547	17	5	13830	16	5	TS-2000X	10W	27el Yagi
			TOTAL:			70764				66587		
7	YL3CT	KO16II	144	31559	102	14	28266	91	14	FT-736R	400W	4x9el Yagi
			432	30790	47	10	25148	37	9	TS-790	300W	8x9el Yagi
			1296	14199	12	5	9369	6	4	TS-790	50W	1.2m Dish
			TOTAL:			76548				62783		
8	ES5EC	KO38II	144	16277	80	14	13968	69	13	IC-910H	80W	2x7el Wimo cross-Y
			432	21416	55	9	19998	51	9	IC-910H	75W	4x18el Wimo cross-Y
			1296	132	4	0	132	4	0	IC-910H	10W	15el DL6WU
			TOTAL:			37825				34098		
9	ES1K/2	KO29SN	144	16592	72	11	13859	60	10	IC-706MKII	35W	5el Yagi
			432	9020	18	4	7552	17	4	IC-706MKII	30W	11el Yagi
			TOTAL:			25612				21411		
10	ES1XQ/6	KO38HB	144	17636	102	10	15546	84	10	IC-290E	40W	9el Yagi
			432	2578	5	2	2474	4	2	TS-2000X	50W	28el Yagi
			1296	1935	3	1	1935	3	1	TS-3000X	10W	34el Yagi
			TOTAL:			22149				19955		
11	ES1TP/0	KO18PK	144	11633	52	9	10533	45	8	FT-847	50W	9el Yagi
			TOTAL:			11633				10533		

Class MOMB operators:

ES0F – ES1ASG ES1II ES1OX
 ES2U – ES1QV ES2DJ ES2NJ ES2NT
 ES0S – ES2DF ES2TI
 ES3X – ES2DW ES2MC ES2NA
 YL2AO – YL2AO YL3GMG
 YL3CT – YL2NX YL2OW
 ES6P – ES5QA ES8AU ES8RD
 ES5EC – ES5JR ES5TAUX
 ES1K/2 – ES1PUMP
 ES1XQ/6 – ES5AKC ES5FM ES6OZ
 ES1TP/0 – ES2UK

ES OPEN VUSHF FIELD DAY CONTEST 2011 - MICROWAVES

##	CALL	WWL	Confirmed					ODX		Station set-up		
			Total score	Band MHz	Band score	QSOs	WWLs	Call	QRB	Rig	PWR	ANT
1	SM0DFP	JP90JC	34881	2320	17401	4	2	ES5PC	484km	n.a.	n.a.	n.a.
				5760	13731	3	3	OH2AXH	356km	n.a.	n.a.	n.a.
				10368	3749	2	2	SM3BEI	159km	n.a.	n.a.	n.a.
2	SM3BEI	JP81NG	15857	2320	3113	1	1	SM0DFP	159km	IC-7800+xv NF=0,6dB	100W	85cm Dish
				5760	6995	2	2	OH2AUE	396km	IC-7800+xv NF=0,7dB	17W	85cm Dish
				10368	3749	1	1	SM0DFP	159km	IC-7900+xv NF=0,6dB	12W	85cm Dish
3	ES5PC	KO38HJ	9075	2320	9075	2	2	SM0DFP	484km	IC-7400+xv	100W	4.5m Dish

ULL VÄLIPÄEV

ES OPEN VUSHF FD-2011 - Class SO-SIX

##	CALL	WWL	Scores		Confirmed		ODX		Station setup		
			Claimed	Confirmed	QSO-s	WWL-s	Call	QRB(km)	Rig	PWR(W)	ANT
1	YL2GD	KO37ML	14718	14127	35	12	DL4MFF	1522	Elecraft -K3	100	7el DK7ZB
2	ES5GP	KO38FS	12695	12547	40	16	IK1TXM	2020	IC-746Pro	500	4el Yagi
3	YL2AO	KO16DK	12342	12342	21	10	IW1AZJ	1622	IC-7600	100	5el Yagi
4	ES5PC	KO38HJ	14362	11905	35	13	YL2CZ	322	IC-706	100	5el Yagi
5	YL2TQ	KO37LK	11851	11851	32	12	OH2TP	353	TS-2000	100	5el Yagi
6	ES1ATE	KO29JK	11345	11345	25	12	IW1AZJ	1964	IC-706	50	2el DK7ZB
7	IW1AZJ	JN35VB	15593	11163	5	4	ES1ATE	1964	IC-706MKII	100	5el Yagi
8	YL2BJ	KO27RX	6481	11121	37	12	OH2TP	273	Elecraft-K3	80	4el Yagi
9	ES7FU	KO28SJ	10883	10383	29	11	DF6HT	974	TS-2000	100	4el HB9CV
10	ES5RY	KO38JL	9466	9466	30	10	YL2AO	353	IC-756Pro-III	100	5el Yagi
11	ES1LS	KO29IJ	9961	9234	25	9	IW1AZJ	1959	Elecraft-K3	100	2X5el Yagi
12	YL2CP	KO27PH	9597	9097	26	11	OH3TP	332	TS-2000X	30	6el DK7ZB
13	ES5AM	KO38GR	9840	9060	30	9	YL2TD	246	FT-847	50	3el Yagi
14	ES4NG	KO39AO	9326	9054	22	9	OZ2PI	989	FT-920	100	4el Quadi
15	YL2QW	KO17OD	8206	8206	22	10	ES2JL	279	FT-847	100	5el Yagi
16	OH2TP	KP20AF	7870	7370	16	8	YL3HA	367	IC-729	150	6el Yagi
17	ES5RW	KO38IJ	7343	7343	22	9	ES0S	279	FTDX-5000D	200	Step-IR Yagi
18	ES2JL	KO29LL	7842	7342	21	9	OH6NG	441	FT-847	100	5el Yagi
19	ES8TJM	KO18UM	7473	6973	21	8	YL2GD	228	IC-706	100	4el DK7ZB
20	YL2TD	KO26CV	7382	6882	18	8	ES4NG	320	TS-570S	100	4el Yagi
21	YL3HA	KO26DW	7214	6714	20	8	OH2TP	366	FTV-1000	200	5el DK7Zb
22	ES0IA	KO18JT	7197	6697	20	7	YL2GD	290	IC-756Pro-III	100	6el Yagi
23	YL2FZ	KO37QI	6440	6124	14	8	YL2AO	325	IC-746	100	5el Yagi
24	YL3DR	KO26HT	6846	6088	16	7	ES1LS	287	FT-920	80	4el HB9CV
25	ES1AEW/2	KO19WG	5777	5777	16	7	YL2TQ	272	IC-7400	100	4el Yagi
26	ES2BH	KO29DJ	5693	5693	14	9	YL2CZ	304	FT-100D	100	5el Yagi
27	ES3BQ	KO28JX	5189	5189	16	7	YL2GD	212	IC-7000	20	HF-Yagi
28	ES4RC	KO39FH	4908	4908	17	6	YL2TQ	211	IC-7000	100	3el Yagi
29	YL2GB	KO26CV	5289	4789	15	5	ES5GP	248	FT-2000	199	8el QUAD
30	ES3HZ	KO29RU	5229	4729	17	7	YL2TQ	180	IC-746	100	4el Yagi
31	ES4OJ	KO39IK	3582	3582	11	4	YL2GD	218	FT-857	80	2el Quad
32	ES4IN	KO29XG	3846	3346	11	5	YL2GD	209	TS-2000	100	4el Yagi
33	OH3DP	KP10TT	2310	2310	3	3	YL1ZM	367	IC-706MKIIG	50	6el Yagi
34	OH6NG	KP03TC	2101	2101	2	2	ES6P	661	IC-7400	60	3el Yagi
35	ES3CC	KO18VR	2847	1847	6	2	YL2GD	237	IC-7400	100	3el QUAD
36	ES1OX/0	KO18CC	1748	1748	5	4	YL1ZM	287	FT-847	100	Dipole
37	YL2NS	KO26CW	1701	1201	7	2	YL2CP	78	TS-2000	100	„Lazy J“

No log: ES7TH/8

ES OPEN VUSHF FD-2011 - Class MO-SIX

##	CALL	WWL	Scores		Confirmed		ODX		Station setup		
			Claimed	Confirmed	QSO-s	WWL-s	Call	QRB (km)	Rig	PWR (W)	ANT
1	ES3X	KO19sf	17438	17438	36	14	IW4AOT	1839	IC-706	600	5el Yagi
2	ES0S	KO17AV	17416	16909	29	14	IZ5DKO/5	1743	IC-7000	100	HB9CV
3	ES6P	KO37LS	13324	13324	39	12	OH6NG	661	TS-2000	100	5el Yagi
4	YL1ZM	KO37LO	11402	10902	33	11	OH3DP	404	TS-570	100	4el Yagi
5	YL3CT	KO26IU	7145	6645	21	8	ES4NG	316	FT-847	100	5el Yagi
6	ES1K/2	KO29SN	3005	2505	6	4	YL2BJ	177	IC-706	100	Dipole

Operators:

ES1K/2 – ES1TLI

ES3X – ES2DW ES2MC ES2NA

ES6P – ES5QA ES8AU ES8RD

ES0S – ES2DF ES1LBO ES1LKM ES2TI

YL1ZM – YL2HJ YL2SM YL3AGV

YL3CT – YL2NX YL2OW

ULL VÄLIPÄEV

ES OPEN VUSHF FD 2011

Soapbox

ES1AO/3

Mulje järgi oli levi lahjem kui viimastel aastatel.

Eesti mehed teevad FM-modes mudamaadlust ja nii läheb tõeks, et me (loe: mina vähemasti) ei saa läbi Lätita.

Skandinaavia toetus pigem puudub.

ES1HJ

Saan veel saata txt vormingus, mis sobib ka leedukatele.

Muid vorminguid minu kompleksproge, mida kasutan nii raadiojaama juhtimiseks microHAMi abil, logiks kui cw tegemiseks ei toeta. Tahtmata diskussiooni arendada ütlen, et EDI vorming on siiski jäänud spetsiifiliseks oma aja lapseks ja seda ilmselt interneti kiire arengu tõttu. CSV on andmekogude üldlevinud asendus või andmevahetusvorming.

Loodan, et txt-failid siiski kontrolllogiks sobib.

<http://es-qtc.blogspot.com/2011/08/ull-2011-valipaeva-meenutades.html>

ES1OV

Vaatamata 70cm viletsale levile ja vähesele aktiivsusele 432MHz lainealal Lääne-Eestis oli tore välipäev - algas päikeselise ilmaga ja lõppes täiskuuga. Ilm oli soe ja kui 70cm jaamu kuulda polnud, siis riitsikad andsid kontserti täiel häälel.

ES1OX

Viimasel ajal siin käib suur poleemika ümber FD. Mul on konkreetne ettepanek.

Selleks, et kõik oleks rahul ja (see on kõige tähtsam) suurendada osavõtjate arvu, viia läbi referendum.

Selleks igale FD osavõtjale Eestis, Lätis, Leedus, ka potentsiaalsele, pakutakse konkreetset küsimustikku.

1. Missugune aeg sinu jaoks FD-ks parem? Vastused – 1,2,3,4 juuni weekend, 1,2,3,4 juuli weekend, 1,2,3,4 augusti weekend.

2. Kas on sinul soov, et see FD oleks ühine ES-YL-LY (võib nimetada ka ULL Baltic

contest) välipäev. (võib olla + UA, vähemalt sellel ajal)

3. Missugused selle contesti reeglid sulle sobiksid enam? (Lainealad, punktid, kordussided, võistlus klassid, autasustamine, aeg jne.)

Kui teisele küsimusele vastab enamik küsijaid positiivselt, siis võib juba võtta kontakti teiste ULL komiteedega, et ette võtta järgmised sammud.

Mitte varem. Kui rahvas on selle poolt (meil, ja ka YL – LY) siis asi, ma arvan, hakkab liikuma.

Võib olla tasub küsida ka aktiivsetelt ULL amatööridelt OH-s ja SM-s. 73! Aleksandr

ES3X

Asukoht Põõsaspea neeme tipus annaks eeliseid üle mere töötamisel, paraku polnud selles testis nendel suundadel eriti midagi teha... Eks üha enam saab selgeks, et meie praeguse korraldusega ULL VP vajab muutusi, aga lisaks sellele vajame ka suuremat Eestimaist aktiivsust! Kust seda lisada?

ES5RY

QTH: Amme jõe ürgorg, umbes 12m üle merepinna! Lahe võistlus!

ES5TF

Kuna ilm läks laupäeva lõuna paiku ilusaks, otsustasin, et teen 2m testi osa loodusest. Sõitsin päeval KO38FG ruudu piires ringi ning ei leidnud ühtegi tõesti hea horisondiga kohta. Lõpuks tuli meelde, et sadakond meetrit majast eemal asub ju suur ja lai niidetud põld, millelt on ideaalne vaade igas suunas. Mõeldud-tehtud, sõitsin Tartusse akude ja antenni järele. Tudengisatelliidi klubijaama esimesel aastal meisterdasin 2m lainealale 5m poomiga 9 elemendilise DK7ZB yagi, see seisis juba üle 2 aasta Füüsikahoone pööningul. Otsustasin yagi transporditavaks muuta, saagides poomi kolmeks ning meisterdades vahejupid (liited said valmis, kui võistluseni oli jäänud umbes

Võitja tiimi (ES0F) antennid Sõrves

1 tund). Põllule jõudsin kella järgi 18:04, väljaama üles panek läks varasemate kogemuste ja plaanipidamise tõttu üsna libedalt. Antenni"masti" aluseks sai Manfrotto 055 fotostatiiv, mille vertikaalse samba keerasin kolmjala vahel tagurpidi (fotopea maapinna poole). Selle otsa läks 32mm läbimõõduga PVC-st kaablipaigaldustoru ning selle otsa omakorda 40mm läbimõõduga PVC toru. Antenni kinnitasin klambriga otse PVC-toru külge (allalibisemise vältimiseks oli torule keritud paras pusa "MacGyveri" teipi).

Selline konstruktsioon töötas praktiliselt olematu tuulega väga hästi, ei paindunud eriti läbi ning oli käega väga kiiresti keeratav (90 kraadi ca 5 sekundiga...). Ka antenni poomi kokkusobitus oli üllatavalt stabiilne, ilma tõmbitsateta kaardus antenn esi- ja taguotsast vaid õige veidi alla poole. "Masti" kõrvale kokkupandav laud ja tool ning 56 Ah autoaku. Lauale Yaesu FT-897D ning kokkutuleku FM-võistlusest üle jäänud logitabeli lehed. Võistlus algas minu jaoks 38 minutit pärast ametlikku algust, kuid jaamu oli palju ning antenn töötas suurepäraselt - sidade arv hakkas nii üsna jõudsalt kosuma. Õhtu edenedes kimbutasid küll igasugused looduslikud mõjud - alates palavast päikesest, üsna kurjadest sääskedest kuni kaste

ja paksu uduni. Viimased pool tundi oli tõeline siil udus tunne. :-). Kõige suuremaks üllatuseks oli aga see, et 56 Ah aku ei saanudki päris tühjaks ning varuakut ei läinudki vaja!

Võistluse finaalsiks oli side Aleviga, mille fikseerisime kolm sekundit enne võistluse lõppu. Levi oli nii hea, et Alevi signaali peale näitas transiiveri S-meetril S9+. Kokkuvõtteks: oli väga tore võistlus, loodetavasti tuleb järgmisel aastal haruldasi ruute ka (KO08 ja miks mitte ka KO09!!) tugevama signaaliga välja.

ES7FU

Kommentaariks: 6m peal oli kuulda veel ühte SP2... jaama, sideni aga ei jõudnud. Peale testi oli veel korraks kuulda üks DL jaam, kutsungit hetkel peast ei mäleta. Ehk teha tulevikus 50 MHz tuur tunnikese võrra hiljem?

Nad ärkavad seal Euroopas meist hiljem ju...

YL2GD

Comment: What about using DX-cluster and ON4KST chat for foreign participants? That wasn't mentioned in rules.

It means there are no limitations - is it true?

73!
Gunar - YL2GD

LL VÄLIPÄEV

LL-Välipäev 2011 lõpptulemused

Kutsung	Sidesid logis	Taotletud punkte	Kinnitatud punkte	Klass ind. väljaamad
ES8TJM/A	116	241	217	A
ES5RW/A	105	222	208	A
ES7AM/A	104	223	184	A
ES3BM/A	103	205	180	A
ES8AY/A	98	202	168	A
ES7AGY/A	90	177	156	A
ES3HZ/A	81	168	154	A
ES3GX/A	85	167	151	A
ES6CO/A	82	168	151	A
ES2ADF/A	87	187	144	A
ES8EF/A	80	165	126	A
ES8BJP/A	73	148	119	A
ES7CE/A	80	162	116	A
ES3CC/A	85	168	103	A
ES2JJ/A	61	119	98	A
ES1OV/A	61	117	94	A
ES8BHR/A	45	86	75	A
ES3BQ/A	33	66	55	A
ES0CD/A	12	23	19	A
klubid				
ES5KJ/B	108	218	193	B
ES4WK/B	100	198	171	B
ES1XQ/B	77	162	141	B
ES5WP/B	52	105	100	B
ES1O/B	57	113	89	B
QRP jaamad				
ES5AM/C	80	163	145	C
ES1MM/C	75	154	133	C
ES5TF/C	58	123	116	C
ES2JL/C	80	153	116	C
ES6QZ/C	51	101	94	C
ES0TI/C	49	104	90	C
ES5ES/C	40	82	77	C
ES2RDX/C	50	95	75	C
ES5QA/C	44	94	68	C
ES6KW/C	30	63	58	C
ES0LCA/C	32	60	45	C
ES6QC/C	25	50	44	C
ES1WST/C	15	31	28	C
ES1HJ/C	8	16	13	C
stats jaamad				
ES2NF	77	175	160	D
ES6RMR	78	167	154	D
ES7FU	67	149	135	D
ES2BH	71	161	124	D
ES6PA	55	119	113	D
ES3AT	52	112	107	D
ES2IPA	37	79	60	D
ES5YG	10	21	15	D
ES6DO	17	38	30	chk

Osalejate kommentaarid**Hermann, ES0CD:**

Raadiojaam SWAN-100 100W
ANTENN iNVERTED V
Loc KO18FG
Töökoht- Parila küla taga metsas

Mati, ES0LCA/C:

Rig ic-7000, antenn Inverted-V, toiteallikas-
autoakumulaator, saatevõimsus kuni
10 vatti.
Lokaator KO18AE58

Sven, ES0TI/C:

QTH: Saaremaa, Kungla küla, talust 200m
mere poole.
RIG:FT-100 ,FC-20 tuuner, aku ja random
wire kadakate vahel 1,5-2M AGL
PWR 10W
PWR meeter näitas 2-4W

Jaak, ES1HJ/C:

QTH Kernu veehoidla ääres.

Priit, ES1MM/C:

Transiiver FT-857, võimsuse seade 10W
PEP; antenn Inv-V.
Jaam paiknes ruudus KO29EG.

Mart ja Argo, ES1O/B

Ops: ES5AKC, ES5ARX
WWL: KO38NP
Rig 1: yaesu FT901dm, võimsus 100w
Rig 2: Tokyo Hy Power HT-180, võimsus
10w
Antenn: Inverted V
Kuna voolu andva sapika mootor võistluse
ajal kohati streikis ja lamp lõpuga
Yaesu kaua akupealt ei kesta, tegime enamus
sidesid teise pilli ja väiksema
võimsusega.

Enn, ES1OV/A:

QTH: Läänemaa, Kokuta küla, Otsa talu
LOC: KO18TP
Rig: ICOM706MK2, ca 90w, ant: Inv V dipol

Janek, ES2ADF/A:

Transceiver: Yaesu FT-897D
Võimsus:100W Antenn:G5RV
Minu esimene logi ülevõtte!

Mait, ES2NF:

Jaama asukoht- statsionaarne Loc KO38FG
Pwr 100W
Ant Horisontaalne Delta loop H=6m
Jõudu kontrollidele!

LL VÄLIPÄEV

Gary, ES1WST/C:

Field operation from KO18UR.

Mart, ES3BM/A:

Asukoht KO18VR Lihula vald Kloostri küla.

Antenn in V puu otsas ligikaudu 8m kõrgusel

Transiiver IC-706MK2G, toide auto akust, vahepeal auto käis

Ülo, ES3BQ/A:

Kuna juhendis on märgitud: et võistlused algavad kell 16:00

Eesti aja järgi (mitte praegu kehtiva Moskva aja ehk Eesti suveaja järgi, siis nii ma toimisingi. Teatavasti Eesti aeg on UTC+2 tundi, mitte +3 tundi. Seega tuleb arvesse võtta lähitaval juhendist ainult Eesti ajal tehtud sided.

Henno, ES3GX/A:

WWLOG: KO28PW

RIG: TS-570D 100W, ANT: INV-V

Rein, ES5RW/A:

Järgmine kord ajan antenni sirgeks ja siis hoidke alt...

Rig TT Orion 100w

Ant inv vee 10 mh

Loc KO38GF

Valeri, ES5QA/C:

RIG TS-2000X 5W INV VEE ABT 8 M AGL

QTH: Metsasiht-lageraie paari puuga, AL teleskoopmast 9 m COAX RG-213 ca 25 m, aku 65 A/h.

Tulin Tallinnast-jäin hiljaks ja SÄÄSED, PARMUD, PÄIKE ja KUUMUS võtsid viimase välja (antenn ei häälestunud ja oli mitmeid apsakaid). Mõnda jaama sai kutsutud mitmeid kordi ja ei saanudki temaga sidet. Statsis töötavad jaamad peaksid piirduma ainult ka 5 Watiganemad #tapsid# QRP jaama lihtsal oma ribaga ÄRA! 73!

edu de Valeri.

Boriss, ES2JJ/A:

Suur aitäh välipäeva eest! IC735 100W Inv vee. 73!

Tom, Mya ja Tuuli, ES5KJ/B:

Paluti pilti! Pildil ES5AYZ, ES5RY ja ES5EST QTH: KO38JL Edu kontrolliks!

Tõnis, ES5TF/C:

Jäin jaama ja antenni ülesseadmisega ca pool tundi hiljaks, seetõttu siis minu algusaeg selline nagu ta on.

Teadsin, et vanavanemate talu lähedal on värske raiesmik (ruudus KO39cf) ning uurisin järgi- seal pidid üksikud seemnepuud püsti olema. Mõeldud-tehtud, valmistasin Tartus 80m inverted V jupid ette, jahipoest ostsin 100g tinapommi ning 100m vähe jämedamat tamiili. Võistluspaika jõudes kraamisin varustuse kibekähku kõrge kase lähistele lahti. Antenni üles vinnamiseks viskasin tina tamiiliga ca 10+ meetri kõrguselt üle kase oksa, sidusin tamiili külge nõõri, selle külge antenni

keskmise plaadi ning vinnasin kogu krempli üles. Antennitraadide esialgselt pikkusest võtsin "tunde järgi" ca 1.5m otstest maha - ei olnud ju aega antenni tuunida, kui esimene sessioon tiksus viimast kümnet minutit! Õnneks sai antennituuner veidi pikema antenniga kenasti hakkama. Transiiver oli mul Yaesu FT-897D koos tuuneriga AT-897. Väljundvõimsus jaama menüü järgi 10 W.

Antenniks oli Inverted V, mille kõrgem tipp asus ca 10-15m kõrgusel puu otsas.

Jaam sai toite 53 Ah mahtuvusega autoaku pealt, sellise mahtuvusega oleks võinud IOTA võistlust teha :-)

Võistluse käigus oli kõige jahmatavam müra täielik puudumine ja signaalide tugevus.

Tugevamate jaamade töötamiseks lülitasin atenuaatori sisse!

Müra oli nii nõrk, et transiiverist

tulev kahin ei muutunud antenni küljest võtmisel praktiliselt üldse. Hiline start ei toonud süiski kaasa päris lootusetut sidede arvu :-)

LL KARIKAVÕISTLUSED

LL KV 2011. aasta kokkuvõte

Koht	Kutsung	I voor	II voor	III voor	IV voor	V voor	VI voor	VII voor	VIII voor	Kokku	# Klassis
1.	ES7GM	14	23	29	26	23	19	27	22	183	MIX I
2.	ES5QA	27	19	23	24	13	23	25	18	172	MIX II
3.	ES2NF	23	21	20	21	19	21	21	20	166	MIX III
4.	ES2JL	29	18	22	12	21	17	23	16	158	MIX 4.
5.	ES3BQ	24	25	27	14	17	16	19	14	156	MIX 5.
6.	ES2BH	25	16	14	13	14	15	20	15	132	MIX 6.
7.	ES6DO	21	8	21	22	11	13	17		113	CW I
8.	ES3CC	17	17	25	4	16	16		10	105	MIX 7.
9.	ES8TJM	12	13	17	17	8	7	12	7	93	SSB I
10.	ES7AM	11	12	19	18	9	6	11	6	92	SSB II
11.	ES5EP	20			15	10	12	15	8	80	CW II
12.	ES4OJ	22	15	18			9		13	77	MIX 8.
13.	ES6RMR	9	7	16	11	6	4	13	5	71	SSB III
14.	ES5YG	18		8	16		14	4	11	71	Multi-op I
15.	ES3GX	13	11	13	5	7	5	9	3	66	SSB 4.
16.	ES5TV	31			28					59	MIX 9.
17.	ES2S				20	4	8	14	12	58	Multi-op II
18.	ES2MA	16	14	2	8	12				52	MIX 10.
19.	ES2JJ			4			11	18	9	42	MIX 11.
20.	ES6PA	10	5		9	5		8	1	38	SSB 5.
21.	ES5EC	7	9	15				5		36	Multi-op III
22.	ES1OX				19	15				34	MIX 12.
23.	ES2IPA	2	2	10	6	3	3	4	2	32	SSB 6.
24.	ES1LS	4		6			2	10	4	26	SSB 7.
25.	ES0CD	15	3	5						23	SSB 8.
26.-27.	ES7GN	19								19	CW III
26.-27.	ES1TP		10	9						19	Multi-op 4.
28.-29.	ES2DC		4	12						16	SSB 9.
28.-29.	ES5RY						10	6		16	MIX 13.
30.-31.	ES5EX	5		7						12	SSB 10.
30.-31.	ES6KW	6		3	3					12	MIX 14.
32.	ES5WP			11						11	Multi-op 5.
33.	ES2DF				10					10	CW 4.
34.	ES5NC	8								8	CW 5.
35.	ES5JR				7					7	CW 6.
36.	ES3AT		6							6	SSB 11.
37.	ES1IP	3								3	SSB 12.
38.-40.	ES7CE				2					2	SSB 13.-14.
38.-40.	ES5AKC					2				2	SSB 13.-14.
38.-40.	ES1XQ						1	1		2	Multi-op 6.
41.-46.	ES3HZ		1							1	SSB 15.
41.-46.	ES0IC	1								1	SSB 16.
41.-46.	ES1QD			1						1	SSB 17.
41.-46.	ES5TCP				1					1	SSB 18.
41.-46.	ES5TF					1				1	SSB 19.
41.-46.	ES1TP/2							1		1	Multi-op 7.

Osalejaid

28

22

26

25

20

21

22

19

46

Multi-op tiimide operaatorid:

ES5YG: ES5TAUX, ES5OLLU, ES5PAUL, ES5JR

ES2S: ES2TI, ES1LBQ, ES2DF

ES5EC: ES0TJC, ES0ORK, ES5TF

ES1TP: ES1TRE

ES5WP: ES5RIT, ES5LAMP

ES1XQ: ES1TRE

ES1TP/2: ES2UK

Eesti LL KV reeglite muudatused

ERAÜ LL toimikond teavitab, et 2012.a. lühilaine karikavõistluste reeglites tulevad mõned muutused, mis on tingitud laiema ringi arutelul saadud tagasisidest ning selle tulemusena sündinud otsustest. Siinkohal ei too me aga uuesti ära tervet LL KV juhendit (millega saab tutvuda ühingu kodulehel), vaid tutvustame ainult uuest aastast kehtima hakkavaid muutusi.

Olgu kohe rõhutatud, et võistluse enda reeglites ning formaadis tegelikult muutusi ei olegi! Seega, nn KV tavaetapp peetakse jätkuvalt vastavalt võistluskalendri laupäeva hommikuti, kestab see tund aega ning koos-

neb kolmest 20min perioodist. Kui aga varem oli KV-s aasta jooksul 8 etappi (nendest kaks olid rahvusvahelised, st NRAU-Balti contest ja Balti contest), mis ka kõik läksid arvesse, siis vastavalt toimikonna otsusele on alates 2012.a. etappide arvu suurendatud 10-le, millest arvesse lähevad iga võistleja 7 paremat tulemust. Niisiis on võistluses täiendavalt kaks tavaetappi, millest üks on aprillis enne ES Open'it ja teine mai alguses, arvesse läheb aga 7 paremat tulemust, ehk siis – kui mõni etapp jäigi vahele, ei pudene te seetõttu veel kohe konkurentsist! LL toimikond loodab, et see lisab motivatsiooni ning aktiivsust etap-

pidel osalemiseks, kuna aasta kokkuvõttes saab tulemust kirja nüüd õiglasemalt ja lihtsamalt! Olgu ka lisatud, et kaalumisel olnud nn „võimsuste teemat“ (100W piirangut ju NRAU-s ja BC-s ei ole!) ülaltoodud meetodi sisseviimisel praegu toimikond eraldi reguleerida vajalikuks ei pidanud – kui 2012.a. hooaja tulemused seda vajadust siiski näitavad, saab vastava kompensatsioonimehhanismi lülitada 2013.a. KV reeglitesse.

Edukat uut KV hooaega!

ERAÜ LL toimikond

P.S. NRAU-Baltic Contest toimub juba 8.jaanuari hommikul!

TEHNIKANURK

Mõtlemisainet dipoolidest

Käesolev nupuke on mõeldud mõtletegevuse ergutamiseks, kui dipooli püstitamisel näpp suhu kipub või kukalt sunnib kratsima.

Nagu igauks on kogenud, siis pole see dipooli püsti saamine üldjuhul eriti lihtne, kui just mõisaomanik ei ole. Rääkimata urbaniseeritud keskkonnast. Samas nii mõnelgi on plaanimine jäänud kännu taha kinni, kui üritatakse kõigest väest just ja ainult poollaine dipooliga maha saada. Põhiline probleem on rippuma jääv toitekaabel, eriti veel juhul kui selliseks on RG-213 või sarnane raskevõitu ohelik. Teisiti öeldes – paljudel juhtudel on otstarbekas midu nii tüütuks osutuv toitekaabel aktiivsesse kasutusse võtta. Ehk – panna ta kiirgama, mis ta midu tolkneb! :)

Versioonid:

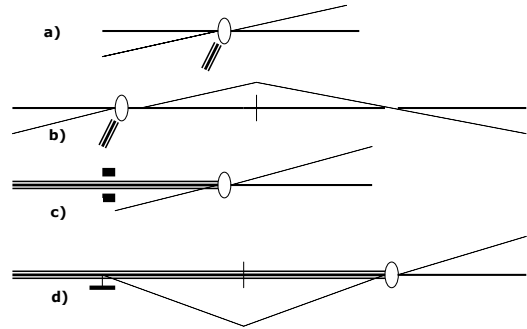
a) tüüpiline $1/2\lambda$ ($2x1/4\lambda$) n.n. poollaine dipool, diagramm „kaheksa“-kujuline, toitekaabel keskelt.

b) $3/4\lambda$ ($4x1/4\lambda$) ehk n.n. kolmveerandlaine dipool. Kasutatakse juhul, kui dipooli riputuskohtade vahemaad seda võimaldavad või nõuavad. Diagramm „ristikheina lehe“ kujuline. Enim kasutatud versioon 160 ja 80m lainealadel.

c) $1/2\lambda$ poollaine antenn, kus kasutatakse toitekaabli väliskraani puuduva $1/4\lambda$ osa „taastootmiseks“. Vajaliku veerandlaine pikkuse eraldamiseks üldises toitekaablis kasutatakse n.n. „voolubaluni“ ehk tekitatakse veerandlaine pingepaisus kaabli ekraani välispinnal ja õiges kohas kõrgsageduslik takistus.

Seda saab teha kahte moodi – keerata toitekaabel rulli (soovitatav keerd keeru kõrvale) või tuua kaabel läbi ferrüütrõngaste. Seega, toimida täiesti samamoodi, nagu tuleb käituda dipooli „juurika“ kohalt, kui on vaja vältida alla tuleva toitekaabli kiirgust.

d) $3/4\lambda$ antenn, kuid kus toitekaabel sunnitakse kiirgama täies poollaine

Toitekaablist tõkestuspoolide soovituslikud andmed (pooli kaabli pikkus ja keerdude arv)			Märkused
MHz	RG-213, RG-8	RG-58	
3.5	6.7m - 8k	6.0m - 6...8k	- tabelis toodud mõõdud ei ole kriitilised;
7.0	6.7m - 10k	4.6m - 6k	- pool tuleb kerida keerd keeru kõrvale ja keerd fikseerida isoleerlindiga selliselt, et pool säilitaks oma silindrilise väljanägemise;
10.0	3.7m - 10k	3.1m - 7k	
14.0	3.1m - 6k	2.5m - 8k	
21.0	2.5m - 6...8k	1.8m - 8k	
28.0	2.0m - 6...8k	1.3m - 6...8k	

pikkuses ja seda eeldusel, et kaabli väliskraani annab maandada poollaine kaugusel. Muide – selline olukord esineb pahasti ka hariliku dipooli kasutamisel, kui toitekaabli pikkus (füüsiline pikkus, ilma lühendus-

tegurita) on $1/2\lambda$ ja toitepunktis mistahes sümmetreerivat baluni ei ole kasutatud.

Head nuputamist!

Arvo,
ES1CW

UUS LAINEALA

500kHz ja meie...

Nagu teada, vabanes 500kHz sagedusala teenistuslikust analoograadiosidest peale seda, kui mere- ja kaldateenistuste sidetalitused võtsid kasutusele automatiseeritud avariiside-süsteemi GMDSS (The Global Maritime Distress and Safety System). Tulenevalt sellest soovitas IARU 1.regiooni juhatus oma liikme-organisatsioonidele taotleda oma maade tele-administratsioonidelt luba nimetatud sagedusala eraldamiseks katseksiks amatöör-raadiosideks teisejärgulistes õigustes.

Ka ERAÜ juhatus esitas vastava taotluse meie Tehnilise Järelevalve Ametile (TJA). Järgnenud suhtluse käigus selgus, et:

- ülemaailmsel raadioside konverentsil WRC-12, mis toimub 2012.a. kevadel, on kavas arutada päevakorra punkti 1.23 all 15kHz hõivega sagedusriba

eraldamist teisejärguliste õiguste alusel amatöör-raadiosideks sagedusala 415 – 526,5kHz, tagades samal ajal ja sama sagedusala kasutatavate raadioside-teenistuste häirekaitse. Konverentsi päevakorra punkti 1.10 all on kavas arutada sama sagedusala täiendavat kasutamist mereside ohutussüsteemide otstarbeks.

- Euroopa Postiside- ja Telekommunikatsiooni Administratsioonid Konverentsi (CEPT) ühisseisukoht ei ole veel välja kujunenud. Soovitakse uurida täiendavalt võimalikke raadiohäirete tekkimist teiste raadioside-teenistustele ja esialgu pakutakse välja neli sagedusala varianti amatöör-raadiosideks:

1. eraldada üks 15kHz sagedussegment teisejärgulistes õigustes sagedusala 493 – 510kHz;

2. eraldada üks 15kHz sa-

gedussegment teisejärgulistes õigustes sagedusala 472 – 487kHz;

3. eraldada kaks (kokku 15kHz) sagedussegmenti teisejärgulistes õigustes sagedusala 461 – 469kHz ja 471 – 478kHz;

4. amatöör-raadiosideks sagedusala üldse mitte eraldada.

On selge, et ERAÜ seisukohalt on toodud võimalustest enim huvipakkuv p.1 toodud sageduseraldus, millele põhimõtteliselt puudub ka TJA vastuseis. Kuid samas tõdeti, et Eesti esindajad toetavad nimetatud konverentsil seda varianti, millele on oma heakskiidu andnud IARU 1.regiooni juhatus. Kui aga jälgida jooksvaid arenguid ning esilekerkinud probleeme erinevates Euroopa maades, tundub hääle ülekaal kalduvat siiski p.2 toodud sageduseral-

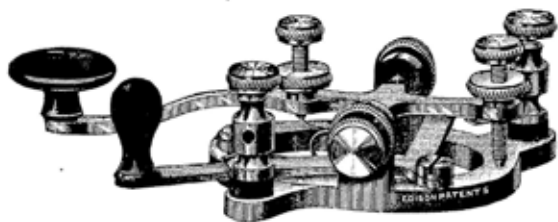
duse poole.

Kõike seda arvesse võttes ja ERAÜ juhatuse vastaval ettepanekul ning soovitusel, andis TJA välja ajutised tööload seniks kahele amatöörile meie hulgast – Arvo Salurile, ES1QV ja Mati Solovjovile, ES5AM. Neist Mati on tänaseks jõudnud ka praktilise sidepidamiseni ja on lootus, et ka ES-QTC lugejad ükskord loevad tema saavutustest nii 500kHz kui ka 137kHz lainealadel.

Alaliste 500kHz õiguste lisamine A ja B kvalifikatsiooniklassiga raadiojaamade töölubadele otsustatakse peale WRTC-12 tulemuste kinnitamist, seda ilmselt eelseisva aasta suvel.

Arvo Kallaste,
ES1CW
ERAÜ tehniline sekretär-koordinaator

KÄSIVÕTI

„Käsivõtme“ võistluste 2011. a kokkuvõte**„KÄSIVÕTI 2011“ KOKKUVÕTE****2012 võistluskalender :**

1. etapp – 10. märts
2. etapp – 09. juuni
3. etapp – 08. september
4. etapp – 08. detsember

Võistluste aeg laupäeva hommikul
10:00 kuni 10:59 EA

Tulemused:

##	Kutsung	Arvestuslikud kohapunktid etappidelt				Kohapunktid kokku	QSOd arvestatud etappidelt kokku	Üldkoht
		I	II	III	IV			2011
1	ES5QA	2	(4)	3	0	5	123	I
2	ES1AO	(6)	2	0	3	5	119	II
3	ES2JL	0	(7)	2	5	7		III
4	ES3BQ	3	0	5	(6)	8		4
5	ES3CC	4	3	(6)	2	9		5
6	ES2CF	9	5	4	(12)	18		6
7	ES2MA	(8)	8	8	7	23		7
8	ES8CO	5	12	9	(16)	26		8
9	ES4OJ	13	6	-	8	27		9
10	ES8AF	10	13	-	11	34		10
11	ES6CO	-	12	10	13	35		11
12	ES2LR	14	(15)	11	14	39		12

Kuldvõtme punktid:

##	Kutsung	Kohad		
		I koht	II koht	III koht
1	ES1AO	22x	18x	-
2	ES8CO	14x	6x	5x
3	ES3CC	4x	1x	3x
4	ES6CO	2x	1x	4x
5	ES5QA	2x	1x	-
6	ES2CF	1x	1x	-
7	ES4OJ	1x	-	2x

Paremusjärjestus on määratud ainult nende operaatorite vahel, kelle „võtmekirja“ on vähemalt korra tunnistatud korrespondentide poolt parimaks ühel või teisel osavõistlusel. Ja muidugi – õnnitlused vanameister Teolanile, ES1AO!

Järelehüüde asemel:

Lahkuva aasta kokkuvõttes osales erinevatel osavõistlustel 23 erinevat „võtit“, mis ei ole paha. Kuid vajaliku osavõtu arvestuse (kolm arvestuslikku etappi) saavutasid ainult 12 jaama. On ruumi parandamiseks ja uutele juurdetulistajatele...

Ühelgi etapil siiski veel osalejate määraks 20 „nuppu“ ei saadud, kuid viimasel korral oli „toksijaid“ kokku tervelt 17. Mis tähendab, et teoreetiline võimalike sidete hulk oleks võinud olla 4x16 ehk siis 64. Võitja (ES5QA) logisse mahtus siiski ainult 45 QSO-d, seega on mõtlemise koht – 30% veel ripakil...

Ja jälle kord – võidule sihtijad Teo, ES1AO ja Valeri, ES5QA kogusid mõlemad võrdse arvu kohapunkte ning lõpliku paremusjärjestuse pani paika sidete summa

arvestuslikelt etappidelt. Sellest arvestusest tuli võitjana välja ES5QA, kes oskas konkurenti edestada 4 QSO-ga :).

Head vana aasta lõppu ja HUA! Uuel aastal tuleb kordusele, olge valmis!

de Arvo, ES1CW

KOKKUTULEK

CQ Pariisi!

Selle aasta ning üldarvult 48. ERAÜ suvine kokkutulek toimus pisut eksootilise kõlaga kohas, nimelt Pariisis. Ei, meie amatööride seltskond ei võtnud ette ühisdessanti Prantsusmaa pealinna, sarnase nimega koht on olemas ka ES4 regioonis, Lääne-Virumaal, Kadrina vallas. Pariisi Puhkeküla oli laagriliste saabumiseks valmis juba neljapäeval 30. juunil ning esimesed laagrilised neljapäeval ka saabusid. Reedel päeval oli saabujaid juba rohkem ja õhtupoole oli võimalik täheldada vilgast laagrielu. Õppeklassis tutvustati ERAÜ kodulehte ning N1MM programmi kasutamist Eesti võistlustel. Avati külakõrts ja õllepuhvet, kus jõmistamist oli kuulda varaste hommikutundideni.

Lipuheiskamine

Laupäeva hommikul kuulutati laager juba pidulikult avatuks ning autasustati aasta jooksul toimunud võistluste võitjaid. Traditsiooniliselt toimusid mõnevõrra tulisedki arutelud amatöörspordi ja ERAÜ teemadel. Ei puudunud ka traditsiooniline kirbuturg, FM võistlus ja üle pika aja ka meeleolukas ning kirgi küttev oksjon Tõnno, ES5TV täpsete haamrilöökidega ning vaimukate kommentaaridega. Noortele amatööridele oli korraldatud temaatiliste lisäülesannetega maastikumäng. Militaarside võimalusi ning tehnikat tutvustas Kaitseliidu Viru Malev ning Eesti Kaitsevägi. Õhtusesse programmi jagus laagrilõket ning ilu silmale ja kõrvale elava muusikana.

Kokku oli registreerunud suvelaagrist osavõtjaid 267, neist 190 erinevate kutsungite omajat, s.h. Soomemaalt lausa 33. Pühapäeva hommikuse laagrilipu langetamise ülesande said Jõgevamaa amatöörid, sest seal on plaanis pidada 2012.a. suvelaager.

Kohtumiseni tuleva aasta juuni lõpus,

Vahur Leemets,
ES4BO

Eesti Raadioamatööride 2012. aasta TALVEPÄEV

toimub

11. veebruaril 2012

Tallinnas, Eesti Rahvusraamatukogus.

Programmi algus kell 10:00

Külas YL2GD juures

OM Gunar, täisnimega Gunars Aukselis on väga tuntud contestman ja ilmselt enamiku ES-jaamade traditsiooniline korrespondent NAC-contestides kõigil kolmel bändil, kes meelsasti kohtaks eesti jaamu ka NAC-50MHz'l. Olen temaga pikaajases kirja- ja logidevahetuses ning kavatsesin külastust juba 2010. aastal, aga paraku oli mees parajasti ise sõidus, kui mina Lõuna-Eestisse jõudsin. Tegin selle külastuse siis teoks 2011 aastal! Gunar asub ruudus KO37ML, paar kilomeetrit Aluksnest põhja suunas, kenas talumaastikus ja on tõsine amatöör, kasutades peale TRX'de (K3, IC 775 ja TS 970) omatehtud lõppvõimendeid, antenne jms. Taluõuel on (vähemasti) kolm 15–25m sõrestikmasti, neist üks HF antennidega ja kaks sõrestikmasti VHF/UHF/SHF liitantennidega. Antennipulki oli liiga palju, et ma neid üle lugeda oleksin viitsinud - uudishimulikel soovitan ise uurida (vt. täpsemalt www.lral.lv/yl2gd.htm). Ilm oli parajasti ilus (kõrgrõhkkond) ja keskpäeval tulid OH2VHF ja -UHF S7'ga ning -SHF S6'ga. ES0VHF majakas 50MHz bändil oli kuulda S5. Ta hoiab teist ULL antennide komplekti tavapäraselt Riia suunal, sealt on ka kõige tõenäosem korrespondente oodata. Proovisime ka 3,5MHz bändi kuulata, kust hakkas SSB-ga otsa Heldur, ES8RD. Näis, et ta oli pisut segaduses, kui ES1AO/YL teda kutsus....

Arvutiekraane oli töölaual kolm, aga ma ei julge neid lahti seletada. Igatahes ON4KST oli ühel neist varuks võtta. Istusime natuke kohvilauas ja oligi aeg koju sõita, sest olin lubanud oma naistele (XYL, YL ja YYYYL ¹) teatud kella-ajaks lõunale tulla... Probleemidest niipalju, et ca 20m kaugusel möödub majast kõrgepingeliin (6, 10 või 20 kV?) ja 50MHz-l on raginat kuulda.

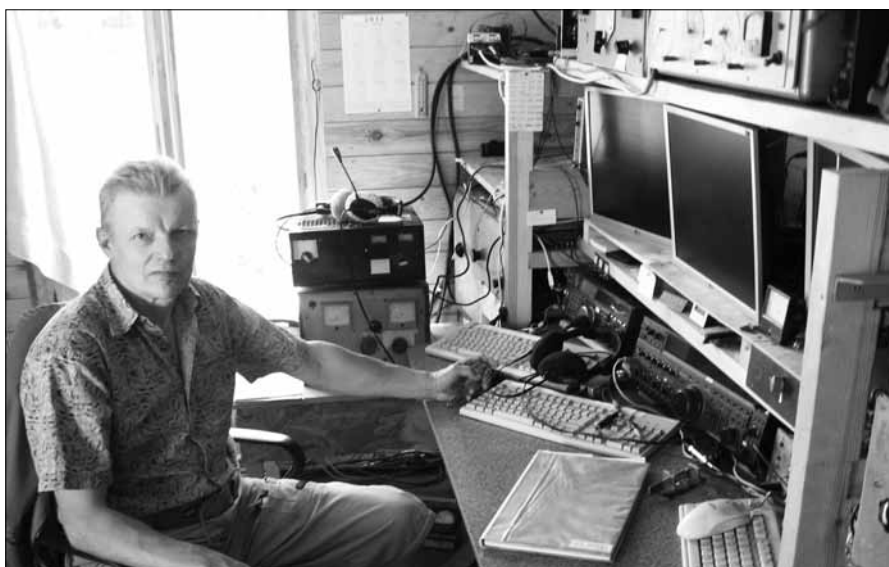
Muuseas, Gunar'i ema on eestlanna, 92 aastat vana ja minu „tere“ le sain vastuseks „tere-tere, vana kere“. Ta väitis, et pole 70 aastat eesti keelt pruukida saanud. Gunar on ülimalt tubli mees ja külaskäik oli õpetlik!

05.06.2011.

Teo, ES1AO

Keskel paremal: Gunar on tiigist kalu püüdnud, kui ma saabusin.

Peremees töölaual ääres.

Gunar ja tema „Doska potšeta“. On, mida eksponeerida!

¹ Loe seda: tütre tütar

Lugupeetud ERAÜ liige,

**ON AEG TASUDA
ÜHINGU LIIKMEMAKSU!**

Vastavalt ERAÜ üldkoosoleku otsusele on **2012.a. liikmemaksu suuruseks ühingu tegevliikmetele vanuses alla 65 a. 30 eurot, tegevliikmetele vanuses vähemalt 65 a. ning noortele tegevliikmetele vanuses 18-26 a. 15 eurot, senior- (80+ a.) ning pereliikmed tasuvad 2 eurot.**

**ÜHINGU LIIKMEMAKS TULEB TASUDA
ERAÜ ARVELDUSARVELE:
1120066318 SWEDPANK.**

**TÄNADES,
ERAÜ Juhatus**

IN MEMORIAM

Arne Allaste, ES7LL 25.09.1934. - 22.06.2011

51 aastat raadioamatörismi, osalemine kolme raadioklubi - UR2KAH, UR2KBH ja UR2KAU loomisel. Nii võib iseloomustada Arne, ES7LL (ex UR2LL) raadioamatörismi teed. Kokkupuude raadioasjandusega algas Arnel hoopis kaugel Siberis, kus 15-aastane noormees pidi vastu oma tahtmist veetma veel 9 aastat. Esimesest žiletitera ja pliatsi abil tehtud detektorvastuvõtjast alguse saanud hobi tipnes viimaste aastate Eesti ULL-sarja karikatega.

Arne jääb sõpradele meelde kui hea ja lugupeetud organisaator ning erakordselt osavate

kätega meistrimees, kes oli alati abivalmis nii nõu kui jõuga.

Puhka rahus!

Sõbrad-kolleegid
Viljandimaalt

IN MEMORIAM

Kaljo Ratassepp, ES4ON 21.12.1934 - 7.10.2011

KÕIK LAO TOOTED

-25% SOODSAMALT

SOODUSTUS KEHTIB
ÜHEKORDSENA
SELLE KUPONGI
ESITAMISEL

TALLINN - Kadaka tee 72a / tel. 6518 040
TARTU - Tuglase 19 / tel. 742 8980
RAKVERE - Koidula 1a / tel. 32 40 200

www.tehnoturgt.ee

Pakkumine kehtib kuni 29.02.2012

ÕNNITLUSED

ES1RG	Väinö-Gustavi Viljarand	19.07.1921	90
ES2NO	Jüri-Lembit Simm	28.08.1926	85
ES8AAA	Aare Sillaots	23.10.1936	75
ES3SC	Kalle Kaare	18.09.1941	70
ES1SF	Vladimir Mirošnitšenko	27.10.1941	70
ES3RY	Jaan Enno	16.11.1946	65
ES2RDX	Mati Russi	15.12.1946	65
ES1II	Hellar Pagi	07.08.1951	60
ES6OT	Keijo Koskela	07.08.1951	60
ES2RT	Viktor Repponen	08.08.1951	60
ES6RGY	Olavi Tomson	29.08.1951	60
ES5TYT	Maia Kolga	29.08.1951	60
ES7TR	Hillar Raudsepp	01.09.1951	60
ES5AM	Mati Solovjov	02.09.1951	60
ES2HV	Viktor Hansen	04.09.1951	60
ES6TZ	Knope Ziedonis	06.09.1951	60
ES5EX	Kalju Belänin	24.09.1951	60
ES5RIM	Jaan Kleemann	29.10.1951	60
ES2NJ	Mart Tagasaar	08.11.1951	60
ES1ATE	Erik Tõnnus	11.11.1951	60
ES3ROG	Gennadi Savenkov	15.12.1951	60
ES4RR	Valeri Volter	30.09.1956	55
ES4NG	Valdek Kilik	09.12.1956	55
ES1LAU	Anto Veldre	14.08.1961	50
ES6QC	Argo Laanemaa	08.09.1961	50
ES5RW	Rein Kolk	12.09.1961	50

2012 jaanuar

ES5CS	Ismar Nigula	07.01.1932	80
ES3GX	Henno Akkatus	17.01.1937	75
ES5RNE	Tarmo Lutsar	23.01.1937	75
ES2RAX	Vladimir Malov	01.01.1947	65
ES2MV	Aleksei Demitšev	07.01.1947	65
ES2DF	Ants Uus	13.01.1952	60

